

MENTUL

88 Cor.

14

2-40

Duminecă

5 Cor.

10 Cor.

pentru Ro-

mâniale pe

tranc.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Perencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc în admala-
traffe.
Mulțumite publice și Loc de
schis costă fiecare și 20 lit.
Manuscripte nu se lu-
polază.
Telefon pentru oray și
somital 502.

„Impăcare“

Câteva zile toate ziarele noastre scriu tratativele ce le-ar fi inițiat ministrul Khuen cu politicianii români mai în chestia împăcării noastre poli- Ungurii. Eu socotesc că nu e co- și cu atât mai puțin va avea rezul- — că d. ministru președinte intră de tratative cu membri episcopa- român sau cu singuratici politiciani ro- Contele Khuen e persoană oficioasă, executiv al puterii de stat; deci și teea Românilor ar trebui să participe se tratative numai un organ oficios, ca experiențele ne învață că vederile celor particulare mai târziu sânt ne- și date uitării.

în chestia aceasta recunosc numai un factor chemat să urmeze tratative fie ministrul-președinte, fie cu alți factori — și acest factor e comitetul par- național-român, pentru că poporul ro- mai pe acest comitet îl recunoaște și său reprezentat legal în che- lă. Numai o înțelegere făcută cu un partiu concret să obțină ta- nse de înțelegere. Lucru prea ires- acest comitet național stă pe baza zului național-român până atunci, până

în acest articol dela un distins frunteș al vieții publice, al cărui nume a fost, zilele din urmă, prezent în legătură cu tratativele de împăcare. Motivele cari ne îndeamnă să nu des- numele lui sânt lesne de înțeles.

istorii și viața orașelor.

s'au ridicat împotriva faptului, că scri- scriu stăruiesc mereu, de-atâta ani încoace, a respire exclusiv din mediul vieții țărănești. Densușeanu a întemeiat „Viața Nouă“, numai cu gândul de-a stăvilii năpădirea litera- tiste, care, pentru d-sa, se înfățișă ca o primejdie. Acum un an, la Academie, Zamfirescu a atăcat, cu o vehemență insulta, pe toți scriitorii noștri de seamă, și motive de inspirație sânt alese din me- mesc, și-a sfârșit discursul prin exprima- tii, că de-acum înainte scriitorii sânt da- îndrepte privirile și spre clasele de sus și în viața noastră. Nicl dl Densușeanu însă, scolele din revista d-sale, care apare za- e atâta vreme, și nicl dl Zamfirescu, cursul d-sale academic, n'au izbutit să e o întorsătură nouă în inspirația scri- oștri, ceea ce înșamnă, că nu prin ape- prin proclamațiuni, oricât de călduroase, că de vehemente ar fi ele, se pot pro- mbări în spiritul unei literaturi. Dacă n'ai avea decât să lipești într'o sară zidurile caselor: De mâne încolo, toți vor trebui neapărat să se inspire din din cutare mediu — și-ai vedea a cu destulă plăcere, că în literatura no- făcut apariția un curent cu totul nou. cure însă, lucrurile nu se petrec așa nu poate fi socotită de cât ca expresia. nite stări de spirit.

șează în totdeauna realitatea nevăzută necesități sufletești, în cât evoluția lite-

când conferința națională nu va modifica acest program.

În vremea când Wekerle ajunsese pentru întâia dată președintele consiliului de mi- niștri, ministrul de interne de-atunci Hiero- nymi printr'o ordinațiune ministerială a di- zolvat partidul național-român. De-atunci încoace guvernele ungurești de câte ori au crezut că e necesar să înceapă tratative cu Români s'au adresat numai persoanelor particulare.

Aceiaș cale o bate și actualul guvern. Eu însă încercările aceste de apropiere nu le pot socoti nici serioase nici sincere, câtă vreme nu se va revoca ordinațiunea mini- sterială a lui Hieronymi și nu se va recu- noaște și din partea guvernului comitetul nostru național — ca reprezentant politic legal al națiunii române de dincoace de Carpați.

Politicianii unguri vreau să ne impună drept reprezentanți naturali pe episcopii no- ștri. Firește, asta o fac numai fiindcă își dau seama că membri episcopatului român în multe privințe sânt suși și influenței gu- vernelor ungurești. Îi rugăm însă pe acești politiciani să ne slăbiască înțelepciunea și să fie reprezentanți noștri.

Politicianii unguri în cuvântările ce le rostesc în parlament, se oțintesc să con- țină opinia publică și factorii hotărâtori că poporul român din Ungaria și Transil- vania nu cere drepturi politice naționale, ci lupta națională românească e numai o

ară nu se poate săvârși nicl odată după capi- ciul unul apel, venit din partea cine știe cărui critic, cu pretenții de șef de curent, ci toate pre- facerile din sânul unei literaturi nu pot merge de cât paralel cu transformările care au loc în însuși spiritul scriitorilor dintr'o anumită epocă. Când al. prin urmare, în fața ta un curent de li- teratură țărănistă, trebuie să-i cauți aplicarea în actuala structură sufletească a scriitorilor noștri. Mai toți scriitorii de azi sânt ieșiți din sânul ță- rânimii. Copilăria și-au petrecut-o întregă în mijlocul satelor, de unde au cules cele dintâi impresii și cele dintâi elemente de cunoaștere a vieții, așa încât, motivele lor de inspirație nu pot fi luate de cât din lumea din care au ri- dicat cel mai trainic material de experiență.

Nu trebuie să se mire nimeni dară, că dintre atâția scriitori câți se află în București, nu s'a găsit unul până-acum, care să fie ademenit de freamătul vieții acestui oraș. Scriitorii noștri, în- trași în vârtejul vieții de Capitală, rămân veșnic niște străini, niște „destărați“ — în sensul lui Maurice Barrés. Sufletul lor nu poate avea nicl o rădăcină înfiptă adânc în sânul acestei lumi orășenești, în care ei nu sânt de cât niște „ve- niți de curând“. Ori de câte ori s'a încercat câte unul să-și plimbe eroul pe străzile Bucu- reștiului, s'a dovedit că e stângaci, nelndemă- natic, nenatural.

A încercat-o dl Sandu-Aldea în vre o două schițe, a căror falsitate era extem de supără- toare, și-a încercat-o dl Sadoveanu cu Neculae Manea, pe care s'a văzut nevoit, sa-l la din Bucu- rești, și să-l ducă aiurea, în cutare orașel din părțile Moldovei, cu viața simplă și fihnită. Și dacă eroii din nuvele se mișcă prin București

aparență, un eflux al agitațiilor politicianilor români, iar tratativele de împăcare le ini- țiază punându-se în contact numai cu per- soane particulare..

Politicianii unguri muncesc și luptă pen- tru câștigarea și conservarea drepturilor po- litice naționale ale poporului unguresc și pentru înaintarea lui culturală. Acelaș lucru îl fac, ca oameni onești, și politicianii ro- mâni pentru poporul românesc! Cu toate aceste, însă, politicianii români sânt agita- tori, iar politicianii unguri — patrioți! Și acești politiciani unguri încearcă să seducă opinia publică afirmând că recunoașterea națiunii române ar primejdui unitatea Un- gariei!

Origina și continuitatea poporului ro- mân din Ungaria nu e „poveste de doică“, cum afirmă unii politiciani unguri. Poporul român a locuit acest pământ înainte de venirea Ungurilor în țară. Avem dară tot dreptul să cerem să nu fim socotiți drept niște venituri de cari nu trebuie să fii seamă.

Trecutul ne învață că noi întotdeauna am fost înșelați și considerați ca niște oameni de calibru mic, pe cari îi poți dezarma cu unora unor ambiții personale și cu

Pe tratative cu comitetul executiv al partidului național-român: fără precizarea postulatelor și a condițiilor de împăcare în scris și în mod oficios; fără fixarea de ga- ranții serioase în ce privește împlinirea acestor condiții și cu acțiunea contelui

într'un oraș de stângaci și de nimeni nu se datorește faptului că însăși scriitorii noștri sânt niște străni față de viața complicată a Ca- pitalii, pe care o cunosc numai ca „privitori“ din afară, și n'o cunosc de loc ca oameni cari tră- iesc și se mișcă înăuntrul ei. Cel dintâi simț- mânt, pe care-l încearcă scriitorii în fața zbuciu- mului orășenesc, e un simțemânt de nedumerire, un simțemânt de stângăria, izvorit de conștiința adânci nepotrivirii din sufletul lor plămădit în atmosfera satelor și din're noul mediu inconju- rător.

Cât n'am da noi să știm transformările pe care le-a suferit sufletul unui Coșbuc, de pildă, în răstimpul șederii sale, în viața amețitor de pri- pită, a Bucureștiului nostru?

Trecerea prin oraș a lui Goga a dat naștere la câteva poezii, în care vezi limpede psihologia „desrădăcinatului“, psihologia omului suspendat între două lumi.

Dar Agârbiceanu? Nu găsești în scrierile sale, atâtea și atâtea schițe, din care se desface o adâncă repulsiune față de viața de oraș? Și-șpoi, putem să uităm pe dl Brătescu-Voinești, pentru ai cărui eroi orașul e un fel de loc al pierzării? Iar dacă ați citit „Duminecele“ lui Gârleanu, pe care le publica mai acum câțiva vreme, n'ați vă- zut întrînsele, că din toată această frământare a Bucureștiului, scriitorii noștri nu putea să des- prindă decât lucruri dela suprafață, Impresii re- feritoare la aspectul din afară al vieții Bucu- reștene, și nimic din zvârcolirea de pasiuni, nimic din rezortul nevăzut care mișcă și întrefine această viață de Capitală — ceea ce ne deve- dește, cât de sărace sânt legăturile scriitorilor noștri cu miezul, cu interiorul diferitelor ele-

Khuen n'o pot socoti ca serioasă. Sfatul ce-l dau politicianilor români e, să fim serioși și precauți. Să nu ne lăsăm amăgiți de Unguri și apoi dezavuați de opinia publică românească, — pentru că noi de bărbați cinstiți, maturi și independenți mai avem trebuință mare.

Iată și concluziile mele.

Ordinațiunea ministerială alui Hieronymi trebuie revocată; președintele comitetului electoral român să convoce la o conferință pe delegații alegătorilor români ai tuturor cecurilor electorale, în cari alegătorii români alcătuiesc cel puțin a 1/5 parte dintre toți alegătorii (cam 55—60 cercuri); în această conferință să se discute și să se fixeze postulatele de drept politic național ale poporului român, — luându-se ca bază a discuțiilor programul nostru național-român; conferința să aleagă un comitet de cel mult 10—12 membri dintre fruntașii noștri mai serioși și independenți; acest comitet să redacteze în scris postulatele noastre naționale prezentându-le contelui Khuen și eventual și altor factori hotărâtori și să urmeze tratative cu dl ministrul-președinte prin un subcomitet ales din sânul comitetului.

Numai așa poate fi considerată acțiunea contelui Khuen ca o acțiune serioasă și sinceră.

Aniversara Majestății Sale și România. Ziarul guvernamental »Secolul« din București anunță: »Săntem informați că M. S. Regele, din considerație către starea sănătății M. S. Regina, nu este încă hotărât asupra plecării Sale în străinătate.

Este probabil că la inaugurarea statuei din Sigmaringen a principelui Anton de Hohenzollern, M. S. Prințesa Moștenitoare și tot un delegat de a prezenta împăratului Franz Iosif felicitările M. S. Regelui cu ocazia aniversării a 80 a a nașterii sale.

Un alt ziar din București e informat, că mai mulți fruntași politici din toate partidele au con-

venit să adune cât mai multe semnături pe o întimplare ce va fi înmănată M. S. Regelui Carol și prin care suveranul va fi rugat-respectos să renunțe la călătoria ce urmează să facă la Ischl spre a vizita pe împăratul nostru. Această respectuoasă intervenire, se va face avându-se în vedere modul neomenos cum am fost tratați la alegeri.

Mitropolitul Meșianu la contele Zichy. I. P. S. Sa mitropolitul Ioan Meșianu a fost ieri la ministrul de culte contele Zichy, cu care a avut o consfătuire de o oră.

I. P. Sfa Sa s'a întors aseară la Sibiu.

Din Viena ni-se telegrafiază: Un redactor al ziarului »Neue Fr. Presse« a avut o întrevedere cu mitropolitul Meșianu, care între altele a spus: »Eu am fost întotdeauna și sânt și acum prieten al păcii și voi stărui ca pacea turburată în vremile din urmă să se restabilească. Lupta noastră împotriva eghemoniei ungurești — cum o plănuiesc câteva capete sangvinice — e zadarnică«.

Mitropolitul a spus apoi că până în Septembrie nu se vor face alți pași.

Interviul cu V. Mangra. Un redactor al ziarului »Az Est« a avut o convorbire cu părintele Vasile Mangra, pe care l-a rugat să-și spună părerea despre tratativele de împăcare între Români și Unguri.

Mangra a dat un răspuns foarte evaziv. A confirmat știrea că I. P. Sfa Sa mitropolitul Meșianu a prezentat miniștrilor Khuen și Zichy câte un memoriu, dar asupra cuprinsului lor n'a făcut nici o declarație.

Noi secretari de stat. Consilierul ministerial Dr. Némethy Károly a fost numit secretar de stat în Ministerul de Interne; consilierul Horváth Emil l-s'a conferit titlul de secretar de stat.

Camera în preajma vacanțelor. Invinsă de do-goreala întârziată a verii, camera ungurească se va reșlăți în curând, după o acțiune de aproape o lună și jumătate. Eri...

din urmă oară în ședință meritorică, la Sâmbătă va ține numai o ședință formală, pentru a lua la cunoștință avizul camerei magnaților. În ședința de ieri a adoptat și în cea de a treia oară proiectul despre prelungirea jurisdicției consulare și a votat câteva reparații și inovații pentru desăvârșirea confortului luxos al clădirii parlamentului. Președintele a fost apoi investit cu mandatul de a dispune cu privire la circumscripțiile ce eventual ar deveni vacante în cursul ferilor. — De acum valorile politice se vor re-trage iarăși în alvia presei, lăsând în urmă de- asupra terenului de luptă aburii celei mai deplinesiguranțe pentru viitor.

Criza croată. Tratativele urmate de bancă Croației cu fruntașii coaliției sârbo-croate a-terminat ieri — fără rezultat. Nici nu mai e- dejde să-și ajungă la o înțelegere pașnică și b-nul va fi nevoit să propună Maj. Sale dizolvare-diel și publicarea de alegeri noi.

În cercurile politice din Agram se afirmă-dizolvarea se va face la începutul lui Septem-

Un apel de necrezut. Ziarele ungurești pub-știrea că în »Viitorul« din București ar fi apărut-fel de apel la adresa deputaților noștri, naționali, care aceștia sînt invitați să intre în partidul guver-mental.

Cum n'avem puțința să controlăm această știe în- »Viitorul« e oprit să intre în Ungria, ne mărgin-deocamdată să înregistrăm această știe de necrezut-ziarelor ungurești.

„Impăcarea“ cu Ungurii.

— Un interview cu dl Dr. Iuliu Maniu.

Presă ungurească consacră articole lungi tratativeilor de »impăcare« ce se urmează între guvern și anumiți fruntași ai vieții noastre publice. Aceste articole nu sînt însă nimic nou și nu contribuie cu nimic la lămurirea chestiunii naționalității și nu o apropiere de o soluție serioasă și definitivă. Mai mare parte sînt numai un zumat al știrilor publicate de ziarele românești despre audiența la ministrul-președinte a dlui Dr. I. Mișu și I. P. S. Sale mitropolitul Ioan Meșianu.

mente de oraș. complicată arhitectură constituie

Ce alta cunosc scriitorii noștri din oraș de București, decât ostenețele de a purta un manuscris, supărările pînă la cutare editor cu tendințe de exploatare, mișcarea grupărilor din jurul revistelor literare, cu toate delicile și cu toate hărțuile lor, — apoi, farmecul, care se poate lega de viața de boemi, și la urmă, refugiul în cutare colț liniștit de cafenea, unde, ca într'un ultim loc de scăpare, caută să-și liniștască sufletul în preajma unui șfarț fierbinte. Mai departe, nu pot cunoaște nimic. Oricât le-am cere scriitorilor noștri să se inspire de viața de oraș, el n'o pot face, fiindcă în clipa de față le cerem o imposibilitate. **Structura lor sufletească** li împiedecă să pătrundă în toate misterele unei vieți, în mijlocul căreia nu sînt decât veșnic străini. Va veni un timp însă, când scriitorii noștri, printr'o atență analiză a propriului lor suflet, vor izbuti să ne redea psihologia dureroasă a »desrădăcinatului«, psihologia acelor care în fiecare an se desprind din sânul satelor noastre și pornesc spre Capitală, unde-l așteaptă sau o cădere sau o ridicare.

C. Ș. Făgețel.

Dédéche a murit.

Era cățelul duduel și i iubiam cu toții. Știa să se ghemulască ori unde, și chiar pe mese, părea că doarme în fundul unui cuib.

Înțelesese că nu ne plăcea să ne lingă cu limba, și nu ne mai mîngia decât cu laba, pe obraz, încetinel. Era de ajuns să-și ochii închisi.

Rîdea. Multă vreme am crezut cu toții că risul lui era un fel de strănut, dar în cele din urmă ne-am dat seama că rîdea cu adevărat.

Deși n'avusese dureri prea mari, știa să plîngă, adică să geamă din fundul gâtului pe când o picătură de apă curată li strălucea în colțul ochilor.

I-se întâmpla câteodată să se rătăcească și să se întoarcă acasă singur cu atîta inteligență încât la strîgătele noastre de bucurie căutam să adăogăm oarecare semne de stimă.

Desigur, nu putea să vorbească, cu toate simțurile noastre. Degeaba li îndemna duduia: »Dacă ai vorbi și tu o leacă«.

El o privea lung, viol, mirat ca și dînsa. Dădea din coadă, deschidea gura, dar fără să latre. Găcea el că duduia aștepta dela dînsul ceva mai mult decât un lătrat, și vorbele li apăseau

inima, gata să-l vină pe limbă și pe buze. Ar sfîrșit poate să vorbească, dar era încă printrînăr!

Intr'o seară fără, lună, la țară, pe când Dédéche își căuta prietenii pe marginea drumului, unde căne de stîna, necunoscut prin partea locului, li apucă de mijloc, li scutură, li strînsă, aruncă cât colo și pieri în noaptea.

Ah! dacă duduea ar fi putut să pue mîna pe blestematul acela de căne, cum li ar fi învățat minte să mai muște altădată.

Dédéche s'a vindecat de rînille primite, dar li rămas la rîrunchi o slăbiciune dureroasă.

Începu să se ude pretutindeni. Afară făcea pipă în toate colțurile, cât putea de mult, vesel că scăpa de o grijă, dar cum intra în casă li apuca iarăși nevoia. Cum li întorceau spatele, el și li întorcea pe al lui la picioarele unei moblie, și duduea veșnicul el semnal de alarmă: »Un burete! apă! aduceți de grabă!«.

Toți ne răstem la dînsul, li certam ridicînd glasul, li băteam cu gesturi violente cari ne atingeau, și privirea lui fină ne răspundea: »Văd și eu, dar ce să fac?«.

Era tot drăgălaș și blînd, dar câteodată sa ghemuia ca și cum ar fi simțit pe spinerile dînzii cănelui de stîna.

	<p>FABRICA DE OBLOANE JALOSINE DE ESSLINGEN CONTRA RAZELOR SOLAR SI STORURI</p>	<p>RONA ERNÓ EUDAPEST TELEFON 23-85</p>	<p>IZABELLA UTGZA 47. TELEFON 23-45</p>
--	--	--	--

din audiența I. P. Sf. Sale, ungurească spune că »tratativele« s-au rupt. Fapt e că I. P. Sf. Sa a trimis ministrului-președinte un memoriu, prin care se cer vederi exprimate și de dl Mihai. Cum a declarat și I. P. Sf. gazetar, în cursul verii nu se vor pași în această direcție, — până la toamnă.

de zărelor ungurești sânt numai două: nouă a unei teme vechi și vortul stăruință despre »90 de proclamații români il aprobă pe Mangra...« constatare zărelor ungurești o scotocire a dlui Slavici, care nici el n'a avut curajul acesta.

curaj e numai atitudinea presei ungurești față de dl Slavici. Il laudă, îi cântă și îi admiră curajul... Credem că și în țara noastră va simți ironia crudă a sorții și răzbit durerea amară de a fi apăsat de presa șovină ungurească pe tema »măștii« său.

ecou al feluritelor zvonuri despre aceste și scopurile guvernului, de înregistrat astăzi și un glas roșu chemat. Dl Dr. Iuliu Maniu, această distinsă a vieții noastre politice, a dat unui redactor dela ziarul »Adunarea« din București un interview în care exprimă părerea asupra acestei chestiuni.

Opiniile dlui Maniu, lămurite și enunțate, vor fi aprobate de opinia publică și vor constitui un mare succes.

Declară-le dlui Maniu: »Pacea cu România nu se poate face decât pe baza principiilor care au avut succes în război și care vor avea mai mult succes și mai puțină durere în pace.«

Un șold șovăitoare, nesigură din partea României, ar putea avea cele mai triste urmări pentru neamul nostru.

mirosul lui nesuferit ajuns să inspire prietenilor celor mai puțin spirituali. Sufletul duduului se înrăia!

gândit să omorîm pe Dédéche. Cănele unui câne e foarte simplu: faci o tăietură într-o bucățică de carne, pui în trânsa două picături de cianură de potasiu, altul de cianură și coși cu apă subțire. Stomacul duduului și amândouă prafurile, prin reacțiune, eliberează acidul cianhidric sau prusic, care-l otrăvește pe loc.

vreau să-mi mai aduc aminte cine din noi a otrăvit. Dédéche așteaptă, culcat, cuminte în culcușul său și noi așteptăm deasemenea, ascultăm dintr-o vecină, căzuți pe scaune, ca prinși de o boală oboșală.

stert de ceas trece, o jumătate de ceas. Dédéche intrerupe încet tăcerea: — Mă duc să văd. — încă cinci minute!

S'au aflat totdeauna oameni cărora le-a venit bine să uite tot trecutul neamului românesc, cu toate suferințele și cu toate învățăturile lui. Totdeauna s'au aflat Români cari au zeflemisit »aspiranțele naționale« ale »visătorilor politici« și cari au știut face paradă cu simțul lor »practic« politic, care putea foarte bine cuprinde în sine și trebușoara lor privată. Poporul românesc însă totdeauna a știut reduce la valoarea lor tendințele de această natură, iar capii bisericilor românești până acum au știut totdeauna să aprecieze pericolul ce ar aduce cu sine pentru ei și pentru biserică lor o politică »făcută de ei« în contra sentimentului general românesc și în contra intereselor naționale românești. Conferința națională din 1905 — chiar atunci când trecerea din pasivitate la activitate parlamentară putea da prilej la bănueli în ce privește susținerea pretențiilor naționale din programul politic al poporului român — a hotărât unanim susținerea întru toate a programului național. Și nu numai atât, a dat și expresiune dorinței de o mai înaltă cuprindere, ca întreg poporul român din Transilvania și Ungaria să fie recunoscut de națiune alcătuitoare de stat și să i-se asigure dezvoltarea politică și etnică prin așezăminte de drept public. Același lucru l-a făcut și conferința din anul acesta al partidului național român, ținută la Sibiu.

Deputații naționaliști în discursurile lor totdeauna au ținut să fie în concordanță cu enunțările conferințelor naționale. Ei sânt și azi adânc pătrunși de adevărul că nu se poate închipui conviețuire pașnică într'un stat poliglot, decât când fiecare popor e îngăduit în fața tendințelor pe preponderență ale celorlalte popoare cu drepturi naționale garantate. Și cum aceste garanții nu se pot turna într'altă formă decât în cadrul unei organizații politice naționale, conducerea ideea acestei autonomii în cadrul statului ungar.

Oare legea de naționalitate din 1868 poate constitui o bază suficientă de împănare, când experiența celor 40 de ani funești ne a învățat cum cei dela putere știu să desconsidere legi fundamentale, când acelea le stau în cale?

Mama ei care i vorbește de un mire frumos ea îi răspunde că nu se mărită, că vrea să moară fată mare. Cella îi își înghită lacrimile la timp. Fiecare simțim că am vrea să plângem cu toții și că fiecare lacrimă vărsată ar face să izvorească altele în ochii celorlalți.

Cu toții repetăm duduului: — Nu fi copilă, nu e nimic! De ce nimic! Era și aceasta o rază de viață! și nic unul din noi nu știm până unde trebuia să meargă firul vieții pe care l-am curmat.

Cu un fel de rușine, ca să nu ne mărturisim că moartea unui câne ne-a mișcat într'atâta, ne gândim la oamenii pe cari l-am pierdut, la aceia de cari am putea să-i pierdem, la tot celace este misterios, cu neputință de înțeles, negru înghet.

Cel care a dat otrava își spune »am ucis prin trădare«.

Se ridică și îndrăznește să și privească victima. Numai mai târziu vom afla că s'a plecat pe ascuns și a sărutat capul cald și blând al lui Dédéche.

- Ține ochii deschiși?
- Da, dor ochi turburi, cari nu mai văd nimic.
- A murit fără să se chinuiască!
- Oh! sânt sigur.
- Fără să se zbată?
- A întins numai laba peste marginea culcușului, ca și cum ar fi vrut să ne dea mâna încă odată.

Iules Renard.

Este adevărat că poporul românesc și deputații lui pretind executarea acelei legi, nu însă ca prețel împăcării românilor cu maghiarii, ci ca urmare firească a ordinii de drept, care este vătmată în momentul când o lege sancționată nu este executată.

Poporul român declarat odată de »națiune« nici când însă nu se va mulțumi cu starea de drept care i-o creiază această lege care nici nu cunoaște popoare ca entități deosebite, ci numai ca indivizi de naționalitate deosebită.

Maghiarii nu se vor »împăca« cu Românii până ce nu ne vor putea »înghiți« de drag ce ne au, sau până nu vor fi convinși prin rezistența și forța noastră politică despre imposibilitatea tendinței lor de contopire și nu vor fi convinși prin rezoane superioare de stat să recunoască dreptul nostru la toate atributele vieții naționale. În cazul prim nu mai e lipsă nici de prietenie nici de tăgălală, în cazul al doilea urmează restituțiunea în întregime, fără licațiune minuendă din partea noastră.

Nici când n'am fost adversar ai unei bune înțelegeri cu maghiarii. Ea este în interesul lor și al nostru al tuturor popoarelor nemaghiare din țară. Ni se pare însă imposibilă o altă pace decât cea care asigură dezvoltarea nelurburată culturală, economică și etnică a tuturor popoarelor din țară. Aceasta însă nu se poate închipui fără validitatea corespunzătoare. O pace fără asigurarea influinței politice asupra conducerii statului ar fi un joc de cuvinte și nu ar da alt rezultat decât dezorientare și de moralizare.

Scrisori din București.

Oaspeți veseli. — Cum petrec Ungurii. — Hoinărind prin capitală. — Cel doi. — Funcționarii și urmăriile lui.

Trecând Duminică seara prin cartierul bisericilor Antim, fără să vrei te oprești în loc în fața unei cârciume destul de strate. În curtea căruia câțiva țigani îl zic cu foc ciardașul, iar o ciată de năbădăloși frământă pământul în loc, de se ridică praful ca în urma unui automobil. E locul de întâlnire al servitorilor și servitoarelor din alesul neam al lui Arpád, cari petrec o parte cea mai eclatantă pentru politicianii unguri sânt și cari fug de îmbrăcături, nu numai de înjurături. Sânt muncitori, cinștii de altfel, cari își petrec în sfânta zi a Duminicii, așa cum se pricep. Sânt flăcăi și fete din toate colțurile Ungariei. Când țiganul contenește, încep să cânte ei. Fete și flăcăi la un loc, formează un mozaic de coruri, un fel de rugă de sinagogă ovreiască, de nu înțelegi nimic. Cele mai variate cântece populare ungurești, începând cu banalul »Lányok a faluba«. — până la ultimele cuplete se cântă în teatrele de varietăți din Budapesta. Și toate în tonate de odată, te fac să te crezi într'un iad, de unde biata ureche să zvârcolește să scape. Din când în când, în mijlocul acestei disonanțe se aude un târăganat de doină din Ardeal. Răsună așa de ciudat viersul ei plângător pe lângă notele viforoase ale ciardașului. Sânt flăcăi din satele mixte, cari au învățat dela Români acele doine, iar acum la un loc se vin le cântă și ochii li-se umezesc de emoție ca și de cea mai sentimentală română ungurească.

Locuiesc în acest cartier. Și până noaptea târziu văd trecând pe sub fereastră cetele de chifli, îi văd cum trec cântând. Sânt cântece pe cari le cunosc. Și le-am auzit de atâtea ori la clangălii din Săcele. De altfel veseli oaspeți al Bucureștilui nu se sfiesc de fel să zbere, să vocifereze ca în satul lor. De câte ori mahalagiile n'au reclamat dlui comisar ca nu pot dormi de gălăgia lor, de larma pe care o fac când trec cântând pe stradă! Acesta însă, băiat inteligent, n'a luat măsuri în contra lor, ci l lasă să și facă de cap, să cânte, să și aducă aminte de satul lor, de al lor, de cel cari le sânt dragi. Și foarte bine a făcut.

La București este într'adevăr un centru de popularizare, de răspândire a cântecelor populare unghurești. Aici se adună din toate unghiurile plăcși și fete, aici învață unii dela alții cântece pe care apoi le duc în sat la ei, odată cu popularul românesc »Calea în grădiniță« pe care l-au dus până la Cașovia. Nu știu cine o fi fost glumețul care a făcut parodia acestui cântec. Astăzi parodia se cântă mai mult decât originalul, care în treacăt fie zis, e așa de banal.

Jorga, pulșorul meu iubit,
Cum aș vrea să string la ei di ghit.
Pentru 'ntreagă Rumunle
Jorga face vrăsmășie.
O! vel, ghivalt dija.

Și în chipul acesta numele d-lui Jorga ne va fi în curând purtat și cântat în satele unghurești. Și când te gândești ce ură i nutresc, nu acești bieți muncitori cinșii, ci aceia cari prin buna lor gospodărie au făcut ca aceștia să nu poată trăi în țara lor.

Și uite, te îndrepti spre cheiul Dâmboviei, ajungi la palatul poștelor și treci așa hoinar fără nici un scop anumit. În bulevard Măta lume, atâtea trăsuri și tramvaie. Ce de gălăgie. Ce de tipuri. Filizoni și cral cu cărarea la ceață, domnișoare și doamne cu rochii împiedecate, cu pălării *Santeder*, cu ochi aprinși și buze roșii ca azurul. Într'un colț o muzică te ademenește. E o romanță italiană, de cari se cântă în București atât de mult. Și în dreptul cafenelei Bulevard își aruncă ochii asupra consumatorilor. La o masă cutare estet joacă șah și se ceartă cu adversarul. Câțiva scriitori împrejoară un biliard. Ritmul bilelor se vede că i farmecă prea mult. Iar la o masă, în colț, un moșneg, în fața căruia, fără să-l cunoști personal, până acuma îți descopereai cu respect capul. Alături de el o figură mai tânără, un tip semit vorbește, gesticulează. De departe are aerul de a-l face planuri, de a-l da celui bătrân explicații. Te apropii. Nu poți prinde decât frânturi de cuvinte: — Indrumare politică... Intransigență... tactică... cu mare ziar... teorie... guvernul acesta, după cum s'a văzut... Mangra spune... Maniu și Valda... presă bine organizată.

... care pare obosit, plictisit, ridică paharul de apă la gură. Ochii îi strălucesc. Nu e o lumină sănătoasă aceasta. Privirile acelea spun multe pentru cine știe pentru cine vrea să-l înțeleagă. Iar cel tânăr? Nul-l știți? e Irreparabilul gazetar ovreu, cu care părintele Mangra vrea să întemeieze ziarul guvernamental românesc dela *Pesta*.

... ce tovarășie îi vezi pe Slavici. Căci el e bătrânul pe care, fără a-l cunoaște personal, îi salutați cu respect până ieri.

Dureroasă tovarășie, care te face să crezi că soarta anume lungeste viața oamenilor, ca să-și bată joc de dânsii. Imi în hipoi căți naufragiași morali nu vor fi venit la domnul Slavici să-și ceară o situație la planșita lui gazeta. Și cu prezența fiecăruia poate credința lui că are dreptate s'a întărit tot mai mult. De-ar fi știut însă să citească în ochii lor vicleni. Ar fi văzut acolo întipărit adevărul etern că viermil și corbii se apropie totdeauna cu drag de cadavre.

În ultimul timp s'au dat pe față o mulțime de delapidări săvârșite de unii funcționari de pe la diferitele instituții ale statului. Soarta ce-i așteaptă pe acești nenorociți se cunoaște.

Și cu toate acestea pedepsele aspre ce li se vor da foarte puțin vor contribui la împiedecarea pe viitor a păcatului. Căci furturile de cele mai multe ori se fac din cauza mizeriei. Se fac de oameni, cari au dus o viață model de corectitudine. Este acesta un rău social, care bântue ca o boală ce nu cruță nici cinstea nici bunul nume al cuiva. Un ziar bucureștean explică cu multă dreptate în felul acesta cauzele acestor boale: »Iefurile la noi sânt foarte mici. Sânt așa de mici, în cât e de mirare cum sluj-

bașii pot trăi și ține casă, mai ales față cu scumpirea traiului.

Sânt funcționari cu 10, 15 și chiar 20 de ani de serviciu, al căror salariu nu trece de 150 de lei funar. Față cu niște salarii așa de mici, nu este mirare că se întâmplă așa de dese delapidările...

Și mai este ceva: Goana după funcționari. Nevoia unei îndrumări practice a tineretului se vede acum mai mult ca ori când.

Correspondent.

Scandaluri în congregația comitatului Murăș-Turda.

Congregația comitatului Murăș-Turda, întreruptă luni din cauza scandalurilor provocate de opoziționali, s'a continuat ieri în același accent furtunos ca și în ziua precedentă.

Continuarea ședinței era fixată pentru orele zece, dar deja la opt ore coridoarele erau înțesate de lume. Înaintea cabinetului lui Erödy erau aderenții săi, cari deși nu erau cu toții membri ai congregației veniseră să la parte la ședință. Opoziția însă i-a oprit să intre în sală și cu ajutorul plășilor i-a grămădit dealungul coridoarelor. La începerea ședinței aderenții prefectului strămtorați în coridoare au început să bată cu pumnii și cu ciomege în ușa sălii, și au spart geamurile vroind să intre cu forța. Neorânduiala a luat proporții uriașe și poliția a început să șarjeze pe demonstrații.

Asemenea scandalului din afară decurgeau și lucrurile în sală. În zgomotul infernal ce nu mai contenea, prefectul n'a putut deschide ședința, iar când a început să sune chemând membrii congregației la ordin, urletele și amenințările curgeau și mai sălbatic.

... prezidezi și să ne chemi la ordine, căci ședința nu e încă deschisă: strigau glasuri din opoziție. Pe urmă s'a ridicat fostul secretar de stat *Desy*, azi șef al opoziției în congregație, și a cerut suprefectului care tocmai sosise, să restabilească el ordinea. Prefectul suna mereu și opoziționali strigau din toată

puterea.

... asasinii, trădători.

În sală s'a făcut un scameal enorm, insultele curgeau cu nemiluita. Cei din opoziție aruncau cu scrumiere și tot ce le cădea la îndemână asupra prefectului.

Din cauza zgomotului infernal prefectul și aderenții săi au trebuit să părăsească sala. Opoziția însă a rămas pe loc și la propunerea lui *Urmansky* au anunțat telegrafic ministrului cele întâmplate. Toți membrii opoziționali din congregație au scris această telegramă. Cam tot pe-atunci s'au prezentat opt jandarmi cari au dat afară pe aderenții prefectului. Casa comitatului a fost încunjurată de jandarmi și poliție. În ședința de azi scandalurile s'au continuat în măsură cu mult mai mare și se prevăd și ciocniri, căci prefectul are majoritatea de lipsă și desbaterile sânt împiedecate numai de sălbăticiile și terorismul opoziției.

În urma cercetărilor făcute s'a aflat că publicul dela galerie adus de opoziție era înarmat cu cuțite și revolvere și avea de gând să rupă bariera și pătrunzând în sală să insulte prefectul și pe aderenții săi să-i ia la bătae. Cercetările continuă. Seara a avut loc un conduct cu torțe și o

mulțime imensă s'a oprit înaintea casei lui Erödy aclamându-l. Prefectul a mulțumit manifestații și s'a exprimat nădejdea că-i va reuși să pună capăt cât mai curând stărilor insuportabile ce bântue în comitat.

Măsurile guvernului:

»Magyar Nemzet«, organul oficial al guvernului, publică în numărul său de azi un articol violent în care atacă opoziția din comitat și declară că guvernul va lua cele mai severe măsuri pentru a pune capăt delapidărilor din comitatul Murăș-Turda.

Încă ieri, contele *Khuen*, în calitate de ministru de interne, a dat prefectului Erödy îndrumarea telegrafică să amâne adunarea congregației pe timp nedeterminat.

Amânarea adunării:

Din Murăș-Oșorheiu se telegrafiază: Amânarea congregației care era să se țină după amiază a fost amânată prin prefectul Erödy.

Opoziția a izbucnit în protestări zgomotoase. Adunarea s'a încheiat în mijlocul unui zgomot asurzitor.

Din străinătate.

Lupta națională a Cuțovlahilor
Din Salonic se telegrafiază că Românii din Macedonia își dau toată silința să se păzească pacea cu patriarhul. Ei cer dela patriarh convocarea excomunicării preoților români. În rândul lor vor cere dela patriarh să se și se vor supune pedepsei canonice ce s'ar da.

Cuțovlahii din vilaetele Monastir, Ohrid, Voden, Veria și Costoria cer dela patriarh să în aceste vilaete să se înființeze vilaete românești. Intre pretențiunile naționale ale Cuțovlahilor locul întâi îl ocupă cererea lor ca națiunea românească și școlile românești se fie recunoscute ca atare.

Cuțovlahii au adresat câte un memorandum guvernului României și al Turciei, rugându-i să intervină în favorul acestor pretențiuni.

Conflictul Spaniei cu Vatican. Din Madrid se anunță că mai mulți fruntași spanioli depun mari stăruințe pe lângă guvern pentru a restabili buna înțelegere între Spania și Vatican. În cercările aceste sânt însă zadarnice, de care guvernul e hotărât să nu cedeze din cererile sale — mai ales Regele și opinia publică s'au declarat pe față pentru el.

Partidul clerical a pornit împotriva guvernului o campanie vehementă, convocând o mulțime de întruniri publice. Dată fiind marea nemulțumire ce stăpânește păturile de jos ale poporului, convocarea acestor întruniri a dat pe alocuri prilej la demonstrații zgomotoase. Guvernul a oprit mai multe întruniri, iar împotriva atâtorilor s'a pornit proces.

Pentru întrunirea ce va avea loc Duminică viitoare în San-Sebastiano partidul clerical face cele mai mari sforțări. Pretutindeni se împart broșuri în mii de exemplare, în cari guvernul e prezentat ca dușman al bisericii și al religiei.

Pentru cumpărare
pălării pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

SUC. EMMER FERENCZ
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyadi.

acesta e exploatat, firește, și de pre-
la tronul Spaniei.

cele Jaime de Bourbon, scriind unor se-
deputați cu privire la protestările lor
munții contra politicii d-lui Canalejas,
pentru dovada lor de adesiune către

adaugă în scrisoare: »cred că nu
ceasul când spaniolii partizani ai
pecum și armata spaniolă vor trebui să
steagului nostru spre a da marea
omanilor adevăratei libertăți. Atunci voi
de onoare ce-mi este dat prin naș-

3 August. Ziarul »Berliner Zeitung«
grafiază din Roma că Vaticanul e hotărât
munice pe toți șefii mișcării anticlericale
și pe Rege, dacă guvernul nu va ceda.
vaticane sânt foarte amărâte că Regele
în brațele anticlericalismului.

veranii Spaniei în Paris. Din
se telegrafiază că Regele și Regina
ei au sosit ieri la Paris, de unde vor
mai departe la Londra.

gara din Rambouillet suveranii au fost
de președintele republicii Falières,
dat în onoarea lor un dîneu. La acest
au luat parte și ministrul președinte
și ministrul de externe Pichon.

Rambouillet, suveranii Spaniei au
drumul până la Paris în auto-

greșeală. Marele zid babilonic »Vos-
tation« publică un articol de fond în
care stărea de azi a Greciei și ajunge
până la starea de azi a Greciei a ajuns
nu mai are nici un viitor.

at grec avea odinioară mișcări
Zig — azi n'are pe nimeni. Toate
de la crearea statului grec, pentru ha-
chel culturii clasice, s'au dat de minciună.

izolată. Azi când se (ine socoteală de
a celui mai mic Stat, cine se mai inter-
de ce vrea și zice Grecia? Și că lucrile
cu nenorocita de Grecia? Cine o poate
? Dar cine e de vină de această situa-

a Ingrămădit greșeli peste greșeli. Ea
putut împăca cu nimeni. Aceea ce nici o
putere europeană nu și ar putea permite,
spargă zidul cu capul, pitica Grecie și a
Ea niciodată n'a întrebat ce zice alții; ea
de totdeauna de capul sîn. Toți vecinii ei
de aproape ori mai departe au părăsit-o.
nu mai are relațiuni diplomatice cu ea
mulți ani. Cu Bulgaria e în cea mai acerbă
Relațiile ei cu Turcia sânt atât de in-
incât ziarele grecești se vată că Turcii
să estermine elenismul de pe teritoriul
Și de nicăiri nici un ajutor! Marile pu-
mărginesc a evita, ca Orientul să ia foc;
Grecia își va frige degetele, îi este egal.
acum câțiva ani, grecii au fost maltratați,
și gonți de bulgari. Puterile cele mari
cînginî să facă Bulgariel niște observațiuni
— și atîta tot. Ca pentru Grecia, ca să
cineva unor neplăceri, nu trece nimă-

stă chestia cu Grecia față de turci și în
Cretei. Că odată și odată Creta va
Greciei, se poate. Dar când se va împlini
fapt, nici Grecia nu va avea nici o plăcere
Creta, nici aceasta că va aparține Greciei.
derme ambele una de alta!

de disciplină și de complectă seriozitate
cauza nenorocirilor Greciei. Un popor atât
scălos și de subred ca cel grecesc, ar trebui,
tinde la un liman de salvare, să urmeze o
politică, atât internă cât și externă. În afară
Grecia, locuiesc mai mulți greci, decât în țara-
și tocmai aici, purtarea grecilor a devenit
portabilă, cum s'a văzut când cu recentul

caz al jefuirii vaporului românesc la Athena. Prin
fapte de aceste li-se face penibilă viața și a gre-
cilor din străinătate. Grecii au ajuns să fie niște
oameni cu cari e imposibil de vorbit.

Grecii se plîng că țara lor e prea mică; dar
unde le e armata cu care să se mărească?

În Macedonia și Albania ei fac intrigi. Dar
bulgarul și sârbul s'ă la pîndă în contra gre-
cului.

Pentru Grecia nu e acum alt mijloc de sal-
vare decât aceea de a face o politică reală. E o
nenorocire că de hatărul unor fraze patriotice, ei
pierd un avantaj național serios. Datoria lor e
d'a se alipi de Turcia actuală. Din cauza Cretei
grecii sânt în pericol de a-și periclită situațiunea
lor națională și în Macedonia.

Scrisoare din Roma.

Incepe să apuie? — În jurul ultimelor
greva din Roma.

Roma, 29 Iulie.

Într'un interval de timp de zece luni, am avut
aici la Roma trei mișcări greviste: a fierarilor, a
zidarilor și recentamente a lucrătorilor dela fabri-
cele de gaz de iluminat.

Greva pașnică, greva rezonabilă, greva ca mij-
loc de luptă francă, a fost și este singura armă
a proletariatului în mișcările sociale; care i-a mărit
câștigul zilnic. Însă, când greva se întrebunțează
— în lupta socială a claselor — ca o armă de
caprițiu sau de ambiție personală, atunci acest
mijloc de luptă, în afară că pierde orice consi-
derație, dar devine dăunătoare atât proletariatului
în general, cât și lucrătorilor în particular, cari
sânt siliți să facă grevă.

Și când zic siliți, să nu vă mirați de acest cu-
vînt, căci așa este: Sânt siliți.

Mulți din lucrători, cea mai mare parte, se mul-
țumesc cu plățile ce le sîntă și cari în parantes
fie zis, sânt de 3 ori mai mari decât plățile ce
cîștigă acum 10—15 ani. O mică parte din ei,
ce câștigă, se înșiră la Bursa Mun-
cei, unde orî grevă.

În Italia, munca este regulamentată. Bursa
Muncel prin reprezentanții săi, încheie un con-
cordat cu patronii sau cu antreprenorii de lucrări,
în baza cărora lucrătorii nu pot să fie admiși cu
o plată mai mică decât suma fixată în concordat.
În urma acestuia, se angajază lucrătorii, natural
fiecare după gradul de lucru ce au de făcut, și
după finețea operii lor.

Fiecare grup de lucrători este constituit în
breslă — lega — iar în capul fiecărei bresle
este un șef — *capo lega* — ales de el.

Dacă un mic grup dintr'o breslă nu este
mulțumit cu condițiile de plată, el este foarte
ușor — în situația actuală a spiritelor deprinse
rău cu ușurătatea cu care se fac grevele — să
provoace o grevă, să o decreteze împreună cu
șeful, iar ceilalți, lucrătorii cinstiți de soarta lor
și a forurilor ce trebuie să hrănească cu câști-
gul lor, sânt siliți să lase lucrul, căci în caz
contrar riscă să fie bătui, maltratați ei și fami-
liile lor.

Astfel, în Septembrie trecut, *lega* fierarilor a
declarat greva, o grevă care a durat trei luni
de zile, în care timp nu numai că familiile gre-
viștilor au suferit, dar necesitățile sociale cari
cereau fierarilor ajutorul artei lor pentru bunul
mers al treburilor vieții de toate zilele, au suferit
pierderi colosale.

Această grevă, una din cele mai lungi ce cu-
noaște istoria frământărilor sociale din ultimii
timp, s'a sfârșit cu puțin succes pentru gre-
viști: patrodii au cedat foarte puțin, au acordat
foarte puține avantagii, iar greviștii plictisiți
de lunga așteptare, s'au mulțumit cu puțin și au
reluat lucru.

Greva fierarilor s'a isprăvit rău.

În Martie trecut, Bursa Muncel din Roma a
încheiat concordatul cu antreprenorii de zidărie
și cu societățile de construcții. După 15 zile nu
mai dela iscălirea concordatului, adică tocmai

când lucrările începuseră — și începuseră foarte
multe — *lega* zidarilor, uitând că vorba dată și
iscăliura pusă trebuiesc respectate, au declarat
greva zigarilor, cerând o mărire de plată, peste
acea acordată cu 15 zile mai înainte.

Lucrul a fost părăsit, schelele au rămas pustii,
întrunirile lucrătorilor se urmau în fiecare zi,
foarte populate și pline de electricitate ce se
revărșă din vorbirile fulgerătoare ale oratorilor
lucrători.

În lumea străină de presă a fost un moment
de indignare: cum? ce vreți? după 15 zile de
când șefii voștri au iscăliți, voi vă puneți în grevă?
Nici nu ați putut să vă dați bine sama de sala-
rul ce vi-se dă, și pretindeți mai mult?

Pe de altă parte, lucrătorii cari în tot timpul
iernel nu au lucrat, acum cu începerea primă-
verei aveau nevole de lucru, ca să poată să plă-
tească din micile datorii contractate iarna în ve-
derea lucrului de primăvară, și după câteva zile
de plată, se văd opriți, siliți să urmeze pe șefi;
iar familiile să se mulțimească cu 1 franc pe zi
ce le dădea Bursa Muncel.

A durat mult și această grevă, mai bine de o
lună. Patronii, societățile de construcții și antre-
prenorii nu voiau să cedeze — și erau în drept-
ul lor — pe de altă parte, cu cât vremea trecea
cu atât și lucrătorii vedeau greșala ce au făcut:
familiile suferau tot mai mult, lucrurile din case
au fost duse toate la Muntele-de-Pieate, iar
întrunirile zilnice deveneau din ce în ce mai ne-
populate, pe când biții oameni se duceau pe
furiș să lucreze prin case, ca să câștige câte un
franc doi, cu care să astîmpere cele mai elemen-
tare necesități ale familiilor.

Și într'o bună zi, la întrunire n'au venit decât
vre-o 20 de băiețindrii, iar șeful a strîns steagul
roșu de supt care a vorbit până atunci în fiecare
zi... iar lucrătorii sau în'ors la schele, unde au
fost primiți bucuroși de antreprenori, în condi-
țiile concordatului dela începutul lui Martie.

Greva zidarilor s'a isprăvit și mai rău.

Acum opt zile, lucrătorii dela uzinele de gaz
pentru iluminat au declarat greva pe motiv (as-
cultăți ce motiv și judecați în ce scopuri se în-
trebunțează această grevă) că, la pensie să li-se

Capo lega care
zi în gura tuturor lucrătorilor rămași pe
țară, căci azi greva s'a isprăvit cu un rezultat
dezastruos pentru greviști: din 330 de lucrători,
societatea de gaz nu a angajat decât 80, restul
rămânând fără lucru, și aceștia în condițiile con-
cordatului trecut. Astfel, 250 de lucrători
sânt lipsiți de existență, familiile lor în mi-
zerie, iar doi dintre ei, erau la societatea 30
de ani.

Mersul normal al societății, prin greva fierari-
lor, a suferit. Ușile au rămas fără broaște, va-
goanele stricate zăceau în ateliere, obloanele pră-
văliilor deschise, etc. Cu greva zidarilor apa a
umplut temelile caselor începute, în altele unde
lipsea coperișul a ruinat zidăria, contractele nu
s'au putut realiza, polițe s'au protestat etc. Cu
greva lucrătorilor dela uzinele de gaz orașul a
rămas aproape în întuneric, motoarele fabricilor
și-au înjumătățit activitatea, tipografiile și-au sus-
pendat lucrul, comerțul a pierdut.

Și toate aceste neajunsuri din ce pricină? Din
pricină că unii șefi, dintr'o ambiție personală
sau dintr'o chestiune rău înțeleasă, au aruncat
în luptă o parte din clasa lucrătorilor contra pa-
tronilor, îndemându-l și siliindu-l în o grevă care
a fost dăunătoare societății și lucrătorilor mai
ales.

Greva lucrătorilor dela uzinele de gaz, cea mai
desastroasă, va servi multă vreme ca exemplu
clasei proletare, care se lasă condusă de un șef,
ale cărui ambiții personale (în un loc mai înalt de-
cât nevoile clasei, iar cei 250 de lucrători rămași
pe drumuri, au tot dreptul să trimeată impreca-
țiile lor, celui ce i-a silit să facă o mișcare gre-
viștă, care nu mai este cinstită, dreaptă, nobilă,

În zece luni de zile, am avut la Roma tabloul
mereu descrescând al căderii grevelor, și din înșira-
rea mai sus, a evenimentelor vă puteți face o
idee de adevăr.

La ce fine va duce această descreștere? Fi-va
un apus? Sau fi-va o redescoperire a clasei pro-

letare, o redeschere în bine, o nouă fază în care va trebui să între lucrătorii, o fază în care vor trebui să se scuture de ambițiile șefilor cari îl împing la dezastru?
I. Th. Alian.

Vești din Caransebeș.

Neîncredere lui Burdla. — Indolență. — Preoți slabi.

Nu cum prevede statutul organic în luna Ianuarie și abia Duminica trecută sinodul parohial din Caransebeș a pus capăt cercetărilor asupra socoșilor etc. și constatând tristul adevăr că *comitetul parohial supz șefia lui Burdea* nu s'a interesat îndeajuns de așezămintele noastre bisericești și școlare, cheltuind fără a respecta preliminarul, sinodul aproape unanim și-a exprimat nemulțumirea prin *un vot de blam la adresa comitetului parohial*.

De mult a cuprins pe parohieni văzând o fierbere febrilă cum sfântul lăcaș și școala confesională sânt lipsite de grija cuvenită. Adâncă nemulțumire s'a manifestat mai ales față de *dioscuri Burdea-Stoian*, cel dintâi președintele comitetului parohial, iar celalalt notar cu o plată de prisos.

E o veșnică jalbă că stările deplorabile ale comunității bisericești din Caransebeș în loc să înalțe spre bine iau drumul racului spre prăpastie. Numărul creștinilor noștri nu se sporește averile multora trec în mâni străine, iar biserica, e veșnic goală precând birturile pline... Nicăiri o pildă frumoasă de imitat. Până și pământurile bisericești noastre sânt date în arendă la străini, parcă n'ar exista și Români harnici, pricepători în ale de agricultură.

Avem în Caransebeș o numeroasă inteligență. Nu știm însă să o punem la muncă. Avem o secție a societății pentru crearea unui fond de teatru, amorțit înădă după ce s'a născut. Avem o societate de călătorii și de viață. În fața acestei nepăsări a conducătorilor noștri firești, un bărbat cu bun renume, învățătorul penzional Vuia, a alcătuit niște statute pentru o societate culturală locală, pentru a strânge rândurile celor dornici de muncă. Mare ne este teama că statutele aceșie nu vor fi aprobate din partea guvernului.

Ne plângem de prăpădenie. Nu vom scăpa de căia vreme indolența și ignoranța stăpânesc obștea noastră. O pildă rară în felul său, ne ilustrează, că sub stăpânirea asta nici cea mai simplă regulă de bunacuvintă nu mai are rost. Avem o »Foaie Diecezană«, redactată de drul Oariu excandidatul burdist, pentru vlădicie. Pe când toate foile românești au rubricat rapoarte amănunțite despre măreata serbară din Ruzia, acest organ al diecezei, — nu în fruntea foil, doamne ferește! — ci la »știri« în abia 10 rânduri cu litere mărunte ne descrie evenimentul acesta adevărat: *întâia sfințire de biserică în dieceză prin noul episcop*.

Ne-am fi bucurat dacă »F. D.« ar fi dat cinstea cuvenită arhierului nostru și de sigur n'am fi fost de fel măhnitși dacă în paranteză ar fi amintit și faptul, că pe drum către casă a stat în Vișag pentru a vizita domeniul diecezan. Intrând fără veste în biserică P. S. Sa a fost într'ată scârbit de starea mizerabilă a acestui lăcaș sfânt,

încât imediat a suspendat pe preotul nevrednic de chemarea sa.

Atitudinea aceasta ar avea efectul dorit și ar intimida pe mulți dintre preoți noștri lipsiți de sentimente adevărat păstorești. O dovadă tristă e că în vremea din urmă au fost suspendați 5 înși, și alții câțiva stau și acum sub cercetare disciplinară.

Câtă decădere, Doamne!

Cor.

Academia română.

Concursuri pentru premii.

(Urmare și fine).

Premiile secțiunii științifice.

15. Premiul Lazăr, de 5000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1911, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre: »Animalele domestice din România«. Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 21 Decembrie 1910.

16. Premiul Năsturel, de 5000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1911, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului: »Studiul culcușurilor de petrol din Moldova«. — Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1910.

17. Premiul Anastasie Fătu, de 3000 lei, se va da în sesiunea generală din 1911, celei mai bune lucrări scrise în limba română și cuprinzând: »Harta geologică amănunțită a unuiu din județele: Suceava, Tulcea sau Mehedinți«. Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1910.

19. Premiul Adamachi, de 5000 lei, divizibil, se va da, în sesiunea generală din anul 1912, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului: »Cercetări originale asupra pelagrei în vederea etiologiei și combaterii boalei«. Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1911.

19. Premiul Lazăr, de 5000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1911, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre: »Starea țărânului român din punctul de vedere antropologic, biologic și patologic«. Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1912.

20. Premiul Neuschotz, de 2000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1913, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre: »Cromatică populară română, adevă: modul de a vopsi (boi) țesăturile de lână, mătase, bumbac etc., precum și piele, lemnele, casele, ouăle de Paști, salinamurle sau substanțele alimentare«. Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1912.

21. Premiul Năsturel, de 5000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1914, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului: »Studiul țînșarilor din România, ca propogatori ai malariei, și cercetarea mijloacelor practice pentru stingerea acestei boale.« Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1913.

22. Premiul Adamachi, de 500 lei, divizibil, se va da, în sesiunea generală din anul, 1915, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului: »Studiul chimic al lignitelor indigene și aplicațiunile lor în industrie. Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1914.

23. Premiul Lazăr, de 5000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1915, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre »Politica agrară a României și înfrâurirea ce ea avut asupra stării economice și sociale a populațiunii rurale. Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1914.

IV. Comisiuni speciale.

24. Marele Premiu militar General Ioan Capșa și Maria Carp, de 7000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1912, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului: »Cum a fost și ce a fost armata pentru ținea română dela colonizarea Daciei și până la desființarea oștrilor pământene. Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1911.

25. Premiul Dacia România, se va da în sesiunea generală din 1912, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre »Istoria contractului de asigurare și în special a introducerii lui în România. Deosebirea între asigurările cu primă asigurările mutuale. Avantajele asigurărilor contra daunelor elementare în țările unde agricultura este principalul izvor de bogăție. Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1911.

Cronică pedagogică.

Părerii cu privire la planul de învățământ oficial.

IX.

Asta nu e altceva decât învățământ conceput pe baza principiului istoric. Cum însă s'a vădit, că între evoluția generală a omenirii și între dezvoltarea individuală nu este nici decum analogie perfectă și un paralelism corespunzător — cum voia să aște Ziller, că cultura umană există numai ca un complex al culturii naționale, și ținând seama de principiul pedagogic că mergi dela cele cunoscute la cele mai puțin cunoscute, și fiindcă pe elev îl interesează mai mult cecece stă aproape de sufletul lui, principiul cultural istoric, s'a modificat în mod radical în *istoric-național*. Copilul are să treacă prin fazele de evoluție ale neamului său, pentru a ajunge la înțelegerea prezentului și aspirațiilor sale, și pentru a putea participa în mod activ la înalțarea lui culturale. Adevărul este că în prezentul nostru și prin el omenirii între. Pentru aceste motive, foarte logice și pedagogice sânt organizate școlile din Germania pe baza principiului istoric național, și tot pe acest principiu e alcătuit și planul de învățământ ungurel dela 1879.

Numai când școala e adusă în strânsă legătură cu întreaga viață istorică, culturală și națională a poporului care o susține, e vrednică de dăinușcă și să fie păstrată cu sfințenie. Altfel rămâne o instituție de prisos.

La noi, nefiind organizate școlile pe temelă acestui principiu, rămâne în consecință, neîndelnic faptul că, ele nu s'au putut nici măcar apropia de rezultatele obținute prin școlile germane, de a face pe elevi să cunoască sufletul neamului lor în întreaga lui evoluție și supz toate înfățișările, cristalizându-le în suflet ca o putere, ca o forță, ca o mândrie, logică și necesară *cultura națională*.

Școlile noastre, fiind organizate pe temelă stăru în slujba ei, ne dăm foarte bine seamă de acest adevăr dureros, și am putea servi oarecum cu dovezi zdrobitoare. Dar și acela cari nu s'au în directă legătură cu această instituție, pot ca lege pilde vii cari se confirmă afirmațiile noastre. Nu-ți trebuie multă bătaie de cap să constăți că înfrângerile noastre electorale, acolo firește unde avem majoritatea, sânt rezultatul logic al unei foarte slabe educații naționale. Dacă școala pe mără în cei șase ani de instrucție, ar fortifica temeinic pe elevi cu istoria noastră ardeleană, infiltrându-le adânc în suflet conștiința iubirii de neam, ridicând până la cea mai înaltă potență sentimentele lor naționale, n'am avea atâția sicofanți, transfugați și burdiști, și n'am fi siliți să în-

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta

se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din: 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane. Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conforma tocmeții separate, în oricare parte a Ardealului. În provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mostre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă.

pentru că dela Székely și Réti

fabricanți de mobile în Marosvásárhely,

și constă din:

rușini atât de rușinoase ca acelea ale din urmă.

noștri, cunosc înspăimântător de puțin noastră biserică și profană. Am în parte mulți — dacă nu aproape toți, în de repetiție, cari n'au putut să mi spuie vorbe, despre un Șaguna sau Mihai Vitea-

rimas ca trăznit când mi au răspuns, că Mihai Viteazul nici n'au auzit măcar, în celor șase ani ai școlii primare. Aceasta e dovadă, că învățământul nostru istoric pe cele mai șubrede temelii posibile.

de mult prețuim noi învățământul istoric ca primară, se poate vedea și din planul școlitic, care reduce materialul istoric pentru la următorul minim grozav: »Câteva fapte mai însemnate din istoria bisericii». O astfel de interpretare, înseamnă o ignoranță pedagogică.

și radicală fundamentare a lui e imitativă cu atât mai vartos, cu cât politica școlară a guvernelor noastre, urmărește din răscormul strivirea oricărei urme de învățământ românesc și apropierea lor de cultura ungiurească. Duhul acesta străin și ucigător simte deja de pe acum în școlile noastre, în ele se adăpostesc atâtea existențe străine fricoase și umilite, și dacă nu vom să apărăm această cultură națională prin metode legale și pedagogice cari ne stau la îndemână, ne vom trezi azi mâne că școlile noastre fi numai cu numele românești, pe când ele au ajuns să fie niște pepiniere ale culturii ungiurești. Atunci ele pot fi zdrobite, căci cultura noastră își trăiește zilele de agonie. Un dezastru îngrozitor, nu l va dori — cred eu mai înspăimântător și cu atât mai înfricoșător înșărcinați cu cărmuirea politicii școlare, cari trebuie să aibă îndoielă în conștiința culturală națională, astăzi atât de puțină.

este nevoie ca planul de învățământ să se expună sistematic și documentat în școlile în învățământul educativ, apoi să se discute până în cele mai mici amănunțuri cu precizie metoda și mijloacele pentru străbateră căi mai temeinică și mai a diferitelor stadii de dezvoltare

o condiție esențială apoi e alcătuirea unor manuale de istorie, cari să înlesnească stăruința învățătorului în realizarea unui învățământ istoric în adevăr serios și efectiv.

nu lipsesc cu desăvârșire cărți de istorie pentru școlile primare. Cele cari există scriute după criterii atât de puțin istorice, în stil atât de nepotrivit, încât ele mai fac pe elevi să urască decât să îndrăgănesc învățământ.

este necesară nevoie să fie însărcinat un om cu scrierea unei istorii atât bisericesti profane, care să zugrăvească într-o limbă înțeleasă, în stil să scrierilor bune și trecutul plin de durere și de înălțare al nostru.

prezintă ca elevii școlii primare cunosc puțin trecutul nostru, are să se aribuie multe multe slabelor cărți de istorie existente, spun într-o limbă beoțiană și într'un mod și cât se poate de defectuos; fazele noastre evolutive din cele mai vechi timpuri. Avem locuri istorice în Ardeal, cu cititorii de eroilor glorioși, unde s'a desfășurat multă o intensă viață religioasă, prin călugări din principatele românești, și cari își zic »vădică», dar care nu se cunoaște de loc în școlii populare. Cercetările mai noi științifice în măsură considerabilă, ceața întușă care plutea asupra trecutului nostru renaște încât acest trecut poate fi reconstruit cu o stăruință sigură măcar începând cu anul XV-lea.

de la Iorga și Bunea trebuie să se utilizeze, pentru a da o istorie fidelă și ardelene. În ele se găsește o bogăție de material nou, necunoscut de autorii istoriilor pentru școala primară.

Cum aproape în fiecare ținut românesc s'a păstrat amintirea existenței yr'unei mănăstiri cu așezări de călugări, cari au influențat în o anumită măsură viața satelor din împrejurime; și cum istoricul acestora se cunoaște astăzi în mare parte, s'ar putea construi cu ajutorul și al tradițiilor, legendelor și monumentelor istorice, ccciar istoria specială a ținuturilor, așa încât școlile din acel loc, ar avea cel mai pedagogic punct de plecare în învățământul istoric. O istorie cu colorit strict local, pentru fiecare sat, nu se poate da.

Aceasta pentru motivul că cele mai multe comune n'au nici un trecut istoric, s'au și dacă l au, nu poate fi urmărit din lipsa documentelor. Cu legendele și tradițiile cari le are fiecare comună, însă ar putea fi încopiată viața lor de aceea a centrului istoric, de care au atârnat, intrând astfel în istoria mănăstirilor, de unde primiau diecii și preoții lor. (Va urma.)

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 3 August n. 1910.

— Pentru inundații din Bănat. La propunerea președintelui său, a părintelui Dr. Vasile Saftu, comitetul parochial dela biserica Sf. Nicolae din Brașov-Schei, a votat într'un glas și într'o însuflețire pentru ajutorarea fraților nenorociți din Bănat însemnata sumă de una mie (1000) cor.

Fapta pâr. Dr. Vasile Saftu și a vrednicilor membrii din comitetul parochial se laudă de sine.

— »Astra» la Măinacl. Președintele secției Turda a Asociației ne anunță că adunarea secției convocată la Măinacl pe ziua de 14 August n. se amână. Noul termen se va comunica la timpul său.

— dar Tramos. Cărmăzarii Tramosului din Cluj: O distincție bine meritată a acordată Consistoriului din Blaj parochiului din Agheș, Ioan Mihalca, notarul tractului, numindul vice-protopop onorar. Publicându-se aceasta poporului credincios de acolo în biserică, prin cuvintele potrivite ale protopopului din Cluj, Dr. E. Dăianu, spre bucuria tuturor, noul vice-protopop a răspuns cu o nouă faptă; dăruind 1000 coroane pentru fondul cultural din Blaj. Se știe, că pentru întregirea saiarului învățătoresc M. On. Mihalca a dăruit un pământ prețios de peste 2 jughere.

— Mulțămită. Primum următoarele rânduri: Marele nostru mecenat Vasile Stroescu a binevoit a dărui bisericii române greco-catolice din Beclean (com. Solnoc-Dobâca) suma de 200 coroane. Primească generosul donator și pe această cale mulțămitele noastre cele mai adânci. Să-i răsplătească Dumnezeu fapta nobilă, ce a săvârșit. Beclean la 2 August 1910. Gregoriu Pușcariu, protopop, paroh al Becleanului.

— »Astra» la Chișfalău. Comitetul secției »Tășnad» al Astei invită pe toți membrii despărțământului, precum și pe aceia cari se interesează de înaintarea culturală a românilor din aceste părți marginase, la a 4-a adunare cercuală, care se va ținea la 7 August șt. n. 1910 în comuna Chișfalcau.

— Contra lui Ehrlich. În cercurile medicale din Berlin a făcut mare senzație un articol apărut într'un ziar de specialitate și scris de dr. Bradler. Articolul arată că la un grup de bolnavi injectați cu leacul lui Ehrlich sânt la zece la sută, iar la altul douăzeci și cinci bolnavi recidivi și aceste constatări s'au făcut într'un interval de trei sprezece săptămâni.

— Arestarea unor anarhiști. Se telegrafiază că în portul dela St. Genua a sosit vaporul Virginia pe bordul căruia erau șaptezeci de anarhiști expulzați din Buenos-Ayres. La debarcader au fost așteptați de autoritățile italiene cari i-au pus la închisoare.

— Pești insectivori. În grădina zoologică din Londra se fac încercări cu niște peștișori, abia lungi de 1 cm., aduși din Insulele Barbados. Se hrănesc cu larve de țintari și anofeli, etc. așa că unde sânt și le stărpesc cu desăvârșire. De aceia în Barbados nici nu se cunosc frigurile. Acești peștișori s'au încercat cu folos și în Italia. E vorba să i părăsească și în apele stătătoare engleze.

— Școli ungiurești cu banii noștri. Comisia administrativă a comitatului Cenedului a dat poruncă să se facă în fiecare comună a comitatului un tablou al părinților cari doresc să-și învețe copiii ungiurește. În comunele în cari se vor găsi 39 de astfel de părinți va trebui să se înființeze apoi școală ungiurească, firește cu cheltuiala locuitorilor de altă limbă!

Așa se propagă în Ungaria adevărata cultură!

— Aci se vorbesc toate limbile. Așa stă scris pe ferestrele unui restaurant însemnat din Paris, nu departe de o gară. Și pe livra de bucate se poate citi aceeași înștiințare. Un oaspe întreabă pe chelner.

- Mă rog aveți mulți tălmaci?
- De loc. Nici unul — răspunde el.
- Cine vorbește atunci toate limbile?
- Cine?! Mușterii, domnule!

† Dumitru Suroiu Iancu, vice-notar comunal în Reșița, a răpăst la 1 August n. în vârstă de 30 de ani. Înormantarea lui a avut loc în cimitirul bisericii greco-catolice din Reșița. Odihniască în pace!

— Contra exploziilor de mine. După ce s'a luat măsura de a se închide pentru un timp arez exploziilor în mine sau măcar pentru a micsora nenorocirile ce apar din cauza acestor explozii, se cer măsurile necesare să se scoată din cercetările făcute după întâmplările de acest fel.

De acum patru ani, însă, Francezii au o stație experimentală pentru studiul exploziilor la Liévin. Taffanel, șeful cercetărilor, n'a izbutit încă a găsi chip de-a înălțura exploziile de gazuri; dar pe cele pricinuite de praful de cărbune, le poate de acuma împledeca. Taffanel s'a încredințat prin explozii provocate că sânt două faze prin exploziile provocate de pulberea de cărbune: producerea unui vârtej de pulbere și apoi aprinderea.

O explozie neînsemnată de gaz într'o parte a minei sau o explozie de dinamită poate pricinui un vârtej de pulbere; aprinderea acestuia, alt vârtej; aprinderea acestui altul, și așa mai departe.

Nici udarea pulberii, nici amestecul cu pulbere ce nu pot arde, nu oprește exploziile, dar le săbește. Grămădirea pulberii la partea de sus a galeriilor le împledece desăvârșit.

— Invățători români la Constantinopol. Din Constanța ni se scrie: 650 de invățători și invățătoare Române cari au luat parte la congresul dela Constanța au făcut o excursie la Constantinopol și s'au dus în fața Porții, unde au făcut o manifestațiune amicală. Marele vizir a primit o deputațiune a excursioniștilor. După schimbul de salutări, marele vizir a relevat amăria cu România. Excursioniștii au vizitat ministerul Instrucțiunii, școala de arte frumoase, muzeul curcerilor, Universitatea, moscheea Suleymanie.

— Comune măcelărite. O telegramă din Constantinopol anunță că noaptea trecută o bandă de antați din Hauram au năvălit în trei sate locuite de mohamedani și creștini și au măcelărit o mare parte a locuitorilor, iar casele le-a aprins. Guvernul otoman a ținut azi un consiliu de miniștri și a hotărât să trimită o trupă de ostași pentru urmărirea criminalilor.

— Colonizarea Australiei cu ovrele. Ziarele din Londra, anunță că cunoscutul ziarist și scriitor Israel Zangwill tratează cu guvernul din Australia pentru a cumpăra un milion de pogoane de pământ, teritoriu ce urmează a fi colonizat cu evrei ruși.

Zangwill confirmă știrea adăugând că un milion de pogoane nu e suficient.

— Impăratul Wilhelm — redactor. «New-York-American» anunță că împăratul Wilhelm, în înțelegere cu prietenul său Max Eugen Fürstenberg, va scoate un ziar pentru combaterea socializmului.

— Catastrofa unor pescari. Din Petersburg se telegrafiază că furtuna a răsturnat în apropierea comunei Nicolaiew mai multe bărci de pescar cari ieșiseră în largul râului Amur. Aproape două sute pescari și-au găsit moartea în valuri.

Mihai Radu croitor pentru domni, Cluj (Kolozsvár) strada Jókai Nr. 2. se recomandă on. public român.

? : Dentist român în Arad. :
VIRGIL MUNTEAN
:: Szabadság-tér No. 3. ::

Cronica socială și artistică.

Teatru în Cohalm. Tinerimea română din Cohalm și jur invită la producțiune teatrală ce va avea loc în hotelul «Schlosser» din Cohalm, Duminică 7 August n. Se vor juca «Un om buclucaș» comedie de Labiche și «Sluga la dol stăpâni», comedie de C. Goldoni. După teatru — joc. Inceputul la orele 7 și jum. seara.

Teatru în Chișfalău. Cu prilejul adunării generale a secției «Tașnad» a Astei va avea loc în Chișfalău o reprezentație teatrală Duminică, 7 August n. Adunarea se va ține la orele 3 d. a., reprezentația la orele 7. Se va juca «Despre portul românesc» și «Limba românească», două patruoage. După teatru — joc.

Petrecere în Șimleu. Tinerimea română din Șimleu și jur invită la petrecerea de vară ce va avea loc cu prilejul adunării generale a «Reuniunii femeilor selăgene», la 14 August n., în otelul orașenesc din Șimleu. Inceputul la orele 8 seara. Adunarea reuniunii va avea loc la orele 11 a. m.

ECONOMIE.

Cu considerare la recolta relativ bună a poamelor din anul acesta, comitetul central al «Reuniunii române agricole sibilene» dorind să aranjeze în toamna anului de față o expoziție de poame, struguri și derivatele lor, în comuna fruntașă Răhău, s'a adresat către primăria de acolo cu următoarea rugămintă:

Onorabilă Primărie comunală!

Vă sânt cunoscute năzuințele și jertfele aduse de comitetul central al Reuniunii noastre agricole pentru bunăstarea și înflorirea tuturor treburilor economice noastre. În această direcțiune am ținut să servim cu povețe în aproape toți ramii de economie, îmbrățișați de țaranul nostru agricultor.

Între aceștia, în ramul pomării am privit un bogat izvor de trai și de câștig pentru fiecare, dat fiind, că el reclamă mai puține jertfe de lucru și de bani.

Ca lucrarea noastră să și aibă efectele dorite, pe lângă împărțirea anuală de mii de pomi pădureți și de altoi, am aranjat până acum și 5 expoziții de poame, struguri și derivatele lor, în Selişte, Sebeșul săsesc, Sibiu, Mercurea și Avrîg, bine reușite din toate punctele de privire. Scopul urmărit: de a face cunoscute soiurile de

poame, ce se cultivă la noi cu predilecție, apoi soiurile mai puțin cultivate, dar potrivite și ele pentru regiunea noastră și în acelaș timp mai căutate pentru marele comerț, a fost (pe deplin ajuns.

În conformitate cu programul nostru de lucru și cu considerare la recolta relativ bună a anului de față, am luat hotărâre ca a 6 expoziție de poame, struguri și derivatele lor, s'o aranjăm în toamna anului curent în țarnica comună Răhău și cu binevoitorul concurs al obștei noastre de acolo și din comunele învecinate. Cu considerare la scopurile urmărite, subscrișul comitet nu se va feri nici de jertfe bănești, ce le-ar reclama această întreprindere de interes general economic al nostru.

Acestea premerse îndrăsnim a vă ruga cu fră țască dragoste, ca în înțelegere cu onoratul oficiu parohial și cu toți membrii Reuniunii noastre de acolo, să binevolți a convoca în timpul cel mai apropiat o conferință a fruntașilor din Răhău și jur, în care să se delibereze asupra acestei dorințe a comitetului Reuniunii noastre și în special să se hotărască, dacă sânteti aplicați a primi comuna Răhău, pentru aranjarea expoziției și dacă da, să constituiți de pe acum un comitet aranjator local, să stabiliți timpul și modalitățile aranjării și despre toate cele holărate să ne încunoștințați și pe noi. Pentru orientare vă punem la dispoziție programul expoziției aranjate la 1908 în Avrîg, care poate fi acceptat, în părțile esențiale, și pentru expoziția proiectată.

Mulțumindu-vă înainte pentru zelul și ostenețele d-voastre ce a-ți pune în serviciul cauzelor bune ce o urmărim cu toți deopotrivă, primiți onorabilă primărie asigurarea deosebitei stime și considerațiuni ce vă păstrăm.

Sibiu, 17 Iulie n. 1910.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Pant. Lucaș,
prez.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 2 August 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Orza nouă	
De Tisa — — — — —	21 K. 50
Din comitatul Albei — — — — —	20 » 70
De Pesta — — — — —	20 » 50
Băuțănesc — — — — —	20 » 40
De Bacica — — — — —	20 » 70
Secară de calitate I. — — — — —	14 » —
Orzul de nutreț, calitate I. — — — — —	12 » 75
Ovăs de calitate I. — — — — —	14 » 95
Oncuruz — — — — —	11 » —

BIBLIOGRAFII.

— A apărut «Viața Românească» pe lunie Nr. 6, cu următorul sumar:

I. Agârbiceanu, Vecinul nostru Hudri. M. Codreanu, Senete: Strigoi. Cantilena mamei (versuri). G. Pascu, Numele dracului în românește. N. N. Beldiceanu, Barcagul. Alice Călugăru, Din fuga pârăului, Burueni (versuri). T. A. Bădărău, Pagini din Istoria științelor. A. Toma, Tu ce vei fi iubirea mea odată... (versuri). Colaboratorii Revistei, Note pe marginea cărților (Cărțile despre Moldova-Valahia a lui M. Carza și G. L. Cler; M. Sd., Creangă; G. I. Un geniu uferic; H). I. C. Filitti, Despre abuzurile consulilor în epoca regulamentară. T. P., Din carnetul unui om de erl. (Misoghinismul). Ilie Bărbulescu, Din lumea balcanică (Congresul neoslav din Sofia). Izabela Sadoveanu, Cronica literară (Profilori feminine: Selma Lagerlof). I. Duca, Cronica externă (Politica d-lui Brian). Gh. Topîrceanu, Cronica veselă (Romața Automobilului). O. Sima, Scrișori din Ardeal (Viața culturală. Noul episcop al Caran-

sebeșului. Sinoadele eparhiale. Marele sprijinitor al culturii Românești: Vasile Stroescu. Congresul profesorilor) etc., etc.

La librăria «Tribunei» se află de vânzare, 10—20 fil. porto:

Olariu I. Dr. Scrierile părinților apostolești

Olariu I. Dr. Evangheliile după Matei, Marcu și Luca

Olariu I. Dr. Evangheliile după Ioan
» » » Explicarea psalmilor din orologiu

Olariu I. Dr. Intoducer în cărțile sante ale T. V. și N. ed. II

Olariu I. Dr. Manual de Teologie dogmatică ortodoxă

Olariu I. Dr. Epistola S. Apostol Pavel către Romani, Corinteni, Galateni și Efezeni

Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Cuvântări bisericești

Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Uniunea românilor din Transilvania cu biserica romano-catolică supt împăratul Leopold I

Andrei Ghidiu și Iosif Bălan. Monografia orașului Caransebeș

Avram Corcea, Balade populare

Ziaristica bisericească la români, studiu istoric de Onisifor Ghibu

Limba noilor cărți bisericești de Onisifor Ghibu

Ciocărlan, Inimă de mamă.

Speranță, Călătoriile lui Enache Colocș.

Em. Grigoroșvitz, Schitul Cerebulcului, povestire din trecutul Moldovei

Bacalogliu, Teatru.

Dulfu, Isprăvile lui Păcală

Lovinescu, Pași pe nisip, vol. I

» » » » » II

» » » » » De peste prag, dramă în 3 acte.

Oprescu, Higiena și economia populară, povestită de Moș Savu

Redactor responsabil: Iuliu Olurgiu.

«Tribuna» Institut tipografic, Nichin și j.

„Wälischhof“ sanatoriu

aranjat după sistemul Dr. Lahman

cu toate întocmirile moderne ale terapiei

fisicale și dietitice (1 oră și jum. departa

dela Viena) în reglune romantică

sănătoasă. Posta și telegraf:

Maria Enzensdorf (bei Wien)

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție

direcțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Credit pe ipotecă, pe cambliu

și pentru oficianți

mijlocește

Herzog Sándor

A R A D,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

ANUNȚ.

Abonamentul se află de vânzare
vin de masă
de o calitate foarte bună, hecto
cu 36 Cor. Vinul se vinde în vasul
alorului.
Világos).
Iuliu Groșorean.

Gelegi Ferencz

Coșitor pentru domni
Arad, str. Zrinyi,
Arad (u. p. Aradi első takarékpénztár).

Gelegi tofelul de haine pentru
omni, după croiul cel mai modern.
în depozit tot-felul de stofe, atât din
câș și străinătate. Prețuri moder.

CONCURS.

Juncea institutului de credit și eco-
Lumina publică concurs pentru un
de practicant.
candidații au să-și înainteze rugărilor
cu mâna proprie până la 15 August
dovedind prin atestat că au absolvat
comercială superioară și cunosc
română, maghiară și germană.
cu praxă în afaceri de bancă, cu
militar împlinit și cari cunosc afa-
la cartea funduară vor fi preferiți.
anual pentru începători 960 cor.,
cei cu praxă 1200 cor., plătil în
anare anticipative.
să fie dator să-și ocupe postul imediat.
să fie dator a face serviciu eventual
la Murășosorheiu.
la 15 Iunie 1910.
Direcțiunea.

Károly
strungar

găraș, Apaffy-utca Nr. 2.
sește spre efectuare și reparare toate lu-
ce aparțin acestei branșe, și reco-
neguțătorilor dopuri pentru buți, în
mărime, pregătite din material excelent.
în depozit în abundență mare totfelul de
pentru fumători, gherghefuri pen-
tru lucrul de
mână etc. etc.
Comandele din
provincie se ex-
cută prompt și cu
cea mai mare pun-
tualitate.
Obiectectele ad-
mirabile.

Căută
Candidat de avocat
cu praxă,
cancelaria advocațională
Dr. Emil Montșia
Șiria.

Tabele de cetire

conform ordinațiunii ministeriale No. 76000/1907.
cu text românesc, acomodate la orice metod Cor. 6—
" " unguresc, " " " " Cor. 4:80
Ambele după manuale aprobate de înaltul minister de culte.
Comandele se pot face la firma editoare:

Librăria diecezană, Arad.

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățitor chi-
mic, broderie, și institut pentru
spălatul rufelor cu aburi, în
ALBA IULIA - Gyulafehérvá -
Széchenyi-u. (lângă biserica călug).
Primește curățiri lucioase și fine, cu-
rățire de trusouri, albituri de desupt,
de masă și de pat, perdele și ori-ce
lucruri din branșa aceasta cu prețuri
foarte moderate. Curățire și clopsi-
torie chimică de tot-felul de haine
pentru bărbați și femei, pardesii fără
a le desface, apoi materii de mobile,
perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

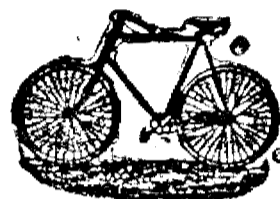
În magazinul de
mașini de cusut
și
biciclete

Kalmár Mihály

Cluj-Kolozsvár, Czertőrd-u. 56.
se pot cumpăra orice mașini de
cusut pentru gospodărie și indu-
strie, deasemenea biciclete de pl
echipate, plă-
tiod lunar, în
rate avanta-
gioase.

Mașini de cusut pentru trebuințe
casnice sau in-
dustriale, de cea mai bună fabricație.

biciclete și
gramofoane

se pot cumpăra cu
prețuri moderate
și plătire în rate favorabile la

Bodor Béla

magazin de mașini de cusut
— și biciclete în —

Făgăraș, Str. Honvéd Nr. 11.

Toți cei ce se adresează către noi primesc o
carte gratuită

și franco. Jertia aceasta o aducem numai ca să
atragem atenția lumii suferinde asupra efectului
curcii de electricitate. Mulți bolnavi încă nu știu

că curentul galva-
nic se poate folosi
cu rezultat favorabil
contra nervosității
generale, a reuma-
tismului, neural-
giei, perturbații de
de mistuire, in-
somnie, dureri de
cap, tot felul de
aparții de slăbiri
și contra multor
boli femeiești.

Cartea ce o trimi-
țtem în plic
gratuit
și franco,
nu e listă de prețuri
ci un tratat științific,
ușor de înțeles, scris
într'o limbă popu-
lară, deci accesibil
pentru ori-cine.

Institutul de ordin med. Electro-Vitalizer,
Budapesta, Semmelweis-u. 4. fetelemelet 51.
Ordinează peste săpt. dela 10—1 și dela 3—6 ore
Dumineca și în zile de sărbători dela 11—1 oră

Cupon pentru o carte gratuită.

Cătră
Electro-Vitalizer Inst. de ord. med.
Budapest, Semmelweis-u. 4. fetelemelet 51.
Binevoii, vă rog, a-mi trimite o broșură din
lucrarea d-v: „Tratat despre electrografia
modernă”. Gratis și franco.
Numele
Comuna
Județul comit.....

Atrag atenția onoratului public a-
supra atelierului meu de spă-
lătorie și colorare
chimică existent de peste

50 de ani

cea mai veche în ramul acesta.
Serviciu ireproșabil. — Prețuri conv.
FEICHTINGER J.
Kolozsvár
Str. Paris 5. Telefon =

Un scrietor cu praxă bună

care scrie și cu mașina își **caută aplicare** într-o cancelarie advocațională adresa să știe la administrația ziarului »Tribuna« în Arad.

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de **fântâni arteziene** le pregătește și expediază **VÁRADY LAJOS** fabrică de instrumente H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca. Nu trebuiesc anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele mele. — **Primlucrător mijlocesc.** — Recomand și mașini pentru impletitul de sîrmă. Catalog de prețuri trimis gratis și franco. **Premiat la 6 expoziții.**

Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de tălpi, fabricația proprie de partea de sus a ghetelor, în asortimentul cel mai mare, cu toată scumpetea se găsesc cu prețurile cele mai ieftine în magazinul de pe la lui

Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz-u. 1.

Distins cu diploma de recunoștință în anu! 1904.

Catalogul ilustrat a prețurilor gratuit.

Asudarea mânilor!
Asudarea picioarelor!
Asudarea subțioarelor!

Incetează în decurs de o oră dacă folosim:

„SUDORAN”-ul

a lui MOLNÁR.

Copiile epistolelor de recunoștință sunt autentificate de notarul public

Stim. dle farmacist! Medicamentul »SUDORAN« comandat dela Dta, vă mărturisesc, e bun și mi a folosit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă. Cont. S. P.

On. d. Molnár János, farmacie la »Duhul sfânt« Szombathely. Nu pot înțelăsa că să nu vă fie cunoscut, că medicamentul d-tale »SUDORAN« contra asudării picioarelor și subțioarelor are efect surprinzător și e nevătămător și cu conștiința liniștită îl recomand oricui. Cu stimă Sz. M. căp. inretr., R.

St. Die! Din »SUDORAN«, leac contra asudării picioarelor, mânelor și subsuori am procurat încă pentru 3 persoane, și întrebându-l despre rezultat, l-au lădat foarte. Cu stimă A. S. învățător, Gy.

St. Die apothecar Molnár! Răspunzând la cartea d-tale, am cea mai mare recunoștință pentru »SUDORANUL« d-tale Pentru că și eu am suferit în mare măsură de asudarea picioarelor și după două massage mi-a trecut de tot. Am mântuit și alții mulți cu produsul d-tale și te rog să-mi mai trimiți 2 sticlute — și acestea pentru alții. Am rămas cu stimă G. K. ospătar S.

St. Die apothecar! Am primit »SUDORANUL« comandat, contra asudării de picioare, mâni și subsuori. Credemă, că cine-l folosește după receta prescrisă, îl află de neprețuit. Cu stimă F. E. coafăr, F.

Așa zisul »SUDORANUL« contra asudării de picioare, mâni subsuori, pregătit de d-voastră, are un efect atât de excelent și sigur, că cu cea mai bună conștiință îl pot recomanda nu numai celor din patrie ci și străinătății, întrucât »SUDORANUL« întreține mult toate fabricatele străine, de cari m'am folosit până acum. Iți datorez mulțămită, că m'am scăpat de boala neplăcută, Salut R. A. învățător A.

Se poate comanda la pregătitorul:

Molnár János, apotecar în Szombathely.

Prețul unui flacon 1 cor. 30 fl.

dacă se trimite suma înainte, porto-franco.

Numai »SUDORAN« prov. cu marcă să se primească.

Wurmlinger Mátyás

lăcătar specialist pentru edificii.

Intreprindere pentru organizarea electricității și sfredelirea adâncă a fântânelor arteziene

Lugoj, str. Weis nr. 6

Primul atelier de reparaturi din Lugoj.

Intreprindem și executăm tot felul de lucru și reparaturi ce se țin de specialitatea organizării electrice și a altor aparate ce aparțin branșei de lăcătar.

Sfredelirea fântânelor arteziene pe lângă prețuri moderate.

CANARINI

Cele mai frumoase cântărețe moderne ce cântă ziua și la lumină. Cântărețată tină 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

Onștoare 1, 2, 3 și 4 fl. după soiul. Catalog de prețuri despre papagai, pasări transmarine, mușe și câini de aciu se

capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comenzilor la loc în viață se garantează. — Comenzile se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,

Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

In atenția onoratului public!

Am onoarea a aduce la cunoștința onoratului public, că eu în Aprilie 1910 am deschis un magazin de ciclote și mașini de cusut și un atelier de reparaturi, în Str. Forray 20 (casa Guttmann).

Aducând aceasta la cunoștința onor. public remarc că în urma cunoștințelor mele sunt în plăcută situație ca orice lucrări din ramul acesta să le execut spre deplina mulțumire și pe lângă prețurile cele mai convenabile. Schimburi și reparaturi se efectuează ieftin și conștiințios. Recomandându-mă atenției și bunăvoinței publicului, asigur că nizuința de frunte îmi va fi să-mi servesc clientela culant, făcându-mă astfel vrednic de încrederea ei.

KAPPNER MOR,

electrotehnic

Arad, Str. Forray (Casa Guttmann).

Se instalează sonerii și telefoane pe lângă garanție.

Telefon 594.

Telefon 594.

Institut de împrumutat pânze de dril și saci.

BRAUN MIKSA

negustor de fuior în și urzică.

ARAD, Piața Boros Béni Nr. 1.

Depozit pentru desfacere:

Saci	Fuior	Sfori de tutun
Pânze	Sfori pentru vie	Pinză de impac.
Valtrapuri	Sfori p. saci	Rețele de paturi
Asternuturi	Spagat p. pachete	Saci p stors strug.
Frînghii	Sfori de legat	Frînghii p. snopl.

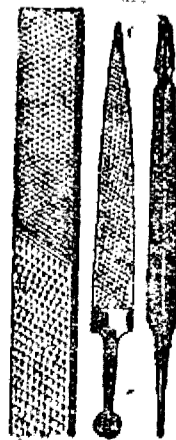
Cumpăr și vând saci de făină și țărițe, folosiți.

STEIN MIKLÓS

fabrică de tăiat pile

Oradea-mare — Nagyvárad.

Fabrica: Damjanics-u. 30. Magazin: Teleki-u. 33.

Recomandă fierarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vârsat de prima calitate etc. Primește spre scobire pile mici și mari vechi cu prețuri ieftine.

...ardelen aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietri monumentale.

TENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pietrar.
Central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietri monumentale, fabricate proprii din marmură, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.

Cancelaria Centrală:
Nagyszében, Fleischer-gasse 17.
Filiale: Déva, Nagyvárad.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

B-A-N-I

pe moșii și case de închiriat din Arad
cu amortizație de 10-70 ani.

mărimea sumei împrumutate cu 4, 4^{1/4}, 4^{1/2}, 4^{3/4}
pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
procent corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.
Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipoz spe-
de intabulare, convertez datoriile de interese marle

Resolvare grabnică, serviciu prompt.

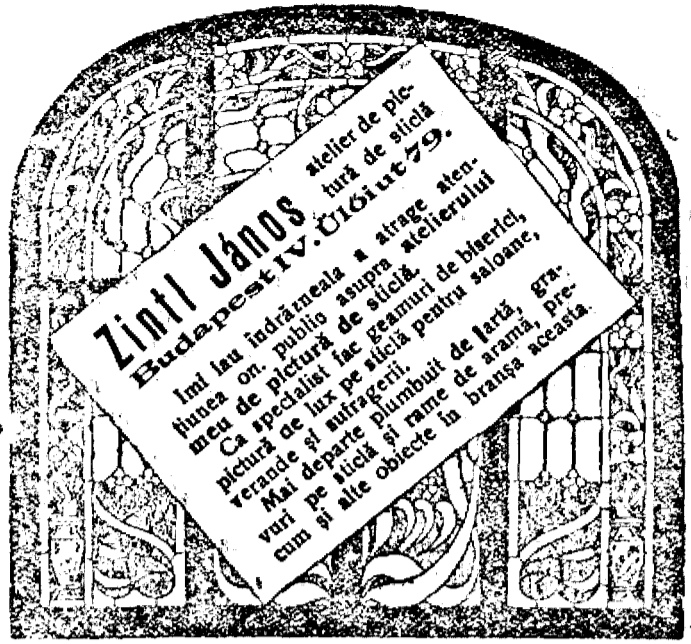
SZÜCS, F. VILMOS

Reprezentanța pentru mijlocirea de împrumuturi a
Institutului pentru credit fonciar din Sibiu.

teritorul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichis, Gyula, Claba.

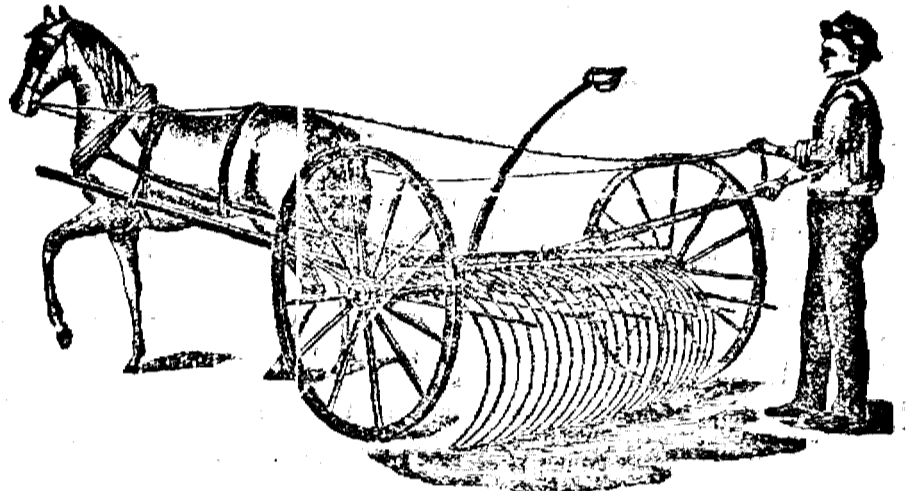
ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)
(Lângă filiala Poștei)

Prin e-o pe lângă onorar. acalșitor. de afaceri abil
omni de încredere.

Zinti János

Budapest IV. Út 79.
Imi lau îndrămeala a atrage aten-
ținea on. Publico asupra atelierului
meu de pictură de sticlă.
Ca specialist fac geamuri de biserică,
pictură de lux pe geamuri de biserică,
verande și sufragerii.
Mai departe plumbuit de țară, gra-
vuri pe sticlă și rame de aramă, pre-
cum și alte obiecte în bransa aceasta.

Sam. Wagner

Prima turnătorie de fier Sibiliană mare
fabrică de mașini agricole, atelier de
mori și prăvălie de fier. Nagyszében.

Cea mai neîntrecută fabrică de mașini agricole executate
cu cea mai mare precauție. Mașini de lână diferite mă-
rimi. Darace de lână. Lup pentru scărmanat lână. Pluă pentru
abale (postavuri). — Foarte mare export în România și Orient.

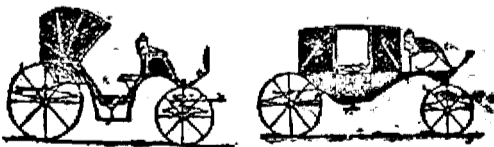
Instalează:

Mori de orice mărime. Cilindre la mori pentru asortat făina
— — — Conducte de apă, și altele etc. — — —

Efectuează:

Cele mai bune ŢEVI TURNATE pentru conducte de apă.
Mare turnătorie de FIER și ALAMĂ. Foarte mare depozit
în ŢEVI DE FIER de orice dimensiune. Cel mai mare
asortiment în MAȘINI DE TRIERAT de orice mărime.
Foarte mare asortiment de MOTOARE dela 2 cai în sus.
— — Pe lângă cea mai mare garanție. — —

Prețuri foarte reduse și condițiunile cele mai avantajoase.
EXPLICĂRI și CATALOAGE la cerere gratis și franco.

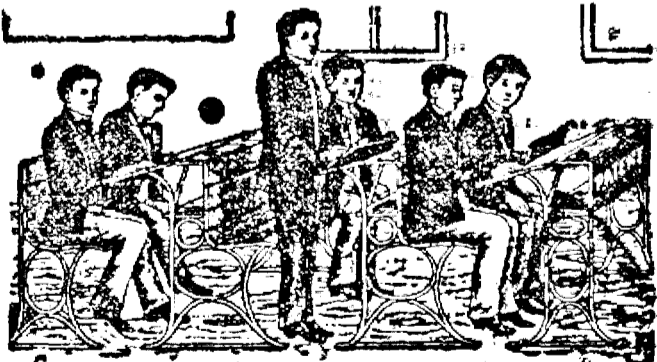

Urmașul lui P. SORS FRANZ AGNICSEK

mesvár-Fabric, Dreikönig-G. 30-32.

și recomandă atelierul său pentru ori-ce fel de
trăsuri și curelărie

lângă prețurile cele mai ieftine. Ori-ce reparaturi la
trăsuri noi și vechi se efectuează repede și prompt.

Cele mai moderne
mobile de
fier și aramă
și cele mai practice
bănci higie-
nice de școală

și mobiliarea lo-
cuințelor, hotelo-
lor, spitalelor și
a școlilor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune ma-
teriale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se lfe-
rează numai de către firma

Bennhardt Rezső utóda

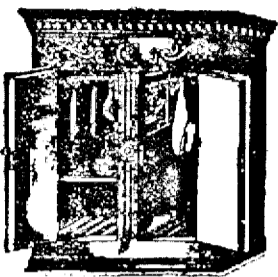
Brassó, str. Fekete nr. 33.

—Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

Dulapuri de gheață

— sunt indispensabile pentru orice casă! —

Dacă vrei să cumperi un dulap de gheață bun, trainic, trainic și ieftin, atunci comandă invenția proprie de dulapuri **Moskovitz** a căror părți constitutive se pot desface ușor și curăți, făcând în gheață o economie de 5% la sută. — Prețuri foarte moderate. Prospecte de prețuri ilustrate trimite gratis și franco:

□ **Moskovitz S.** □

fabricant de dulapuri de gheață în
Budapesta, VIII, Rökk Szilárd-u. 10.

AURITOR!

GYÖRY JÁNOS,

auritor de saloane și biserici

Oradea-mare — Nagyvárad, Rákoczi-ut nr. 7.

Primește spre executare, conform planului, aurire și reparare, iconostase, altare, s. mormânt, acoperiș de turnuri, aranjamente bisericesti apoi pregătirea tuturor lucrărilor de bransa aceasta precum și repararea și vopșirea de nou a monumentelor.

La dorință pregătesc prospecte; pentru vederea lucrărilor — în provincie merg pe speșele mele proprii.

Lucrările mai însemnate ce am executat până acum: Casa nouă a orașului Oradea-mare, palatul episcopal greco-catolic, biserica „Fraților noui” din Olasz, palatul episcopal rom.-cat.; biserica cat. gr.-or.

In atenția onoratelor dame!

In salonul de modă pentru
pălării speciale de dame,
deschis în Sibiu, Fleischer-gasse Nr. 7-9,
al d-nei **Johanna Jekeli,**

se găsesc în bogat asortiment cele mai noi modele de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e liberă și neobligatoare, prețurile cele mai moderate.

Se primește totfelul de reparaturi și transformări; pălării de doliu se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit totfelul de reticole, genți pentru dame, moderne și prima calitate.

— Atelierul de fotografat a lui —

Csizhegyi Sándor

Cluj-Kolozsvár, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.

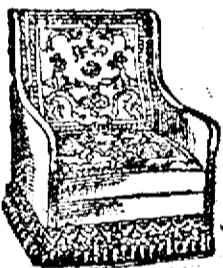
(Lângă farmacia lui Hintz).

* * *

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități pe pânze ori mătase cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj-Kolozsvár, piața Mátyás király-tér 26, lângă farmacia lui Hintz.

Referindu-vă la „Tribuna” veți avea favor în prețuri.

— In atenția celor ce cumpără mobile. —

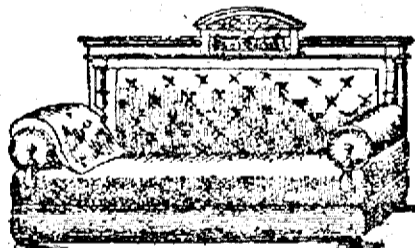

Horger & Kepp

magazin de mobile, atelier pentru covoare (tapețier) decorații în Sibiu-N.-szeben, Reisper-ș. 27.

O singură facerecure vă va convinge despre ieftinătatea tuturor articolelor cumpărate la noi. Conștiințioșitate și serviciu prompt.

Cel mai bun izvor de cumpărat. Prețuri ieftine.

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318. —

Atelierul special de reparat
al renumitei firme:

Schmerek E.

— Temesvár-Jószefváros, Bonnáz-u. 14. —

Primește totfelul de reparări și transformarea motoarelor cu benzină, gaz și ulei brut, absorbitoare de gaz, locomobile cu benzină și ulei brut și Arșpuri p. trierat. Bastimente cu benzină, pompe-motor. Mașină de fabricat gheață. Montări specialiste de mori cu prețuri moderate, precum și reparări de automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit de articli tehnici. Fișile magnetice. Unșori. Material de condensățiune. Arzătoare cu acetilen. Material pentru instalări cu electricitate. Cereți catalog de prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștiințioș

— Telefon pentru oraș și comitat Nrul 318. —

Friedrich Schintzel

— fabrică de mezeluri, —
— salam și cârnațarie —

Nagyszeben — Hermanstadt
— Jungenwald strasse No. 3 —

Își recomandă diferitele specialități de cârnați de cea mai fină calitate, șunci, salam, pariser, cârnați de hrean și Frankfurt, caș de ficat, sarfaldă etc. Slănină albă și pipărată, unșoare curată de porc.

Liste de prețuri gratuit. Vânzătorii primesc rabat. Comandele din provincie se efectuează prompt, atât la expediția cu poșta cât și cu trenul.

Fondată în 1885.

Fondată în 1885.

Peterka Lajos

fabrică de cișornice de turn, aug. cu contract de capit. Budapesta
Budapesta IV., str. Bástya nr. 22.
— Právália: V., strada Váczi nr. 57. —

Face pe lângă prețuri moderate și garanție de mai mulți ani cișornice de turn, școli, castele și cazarme, primește deasemenea și repararea lor.

Fiind chemat mă duc ori unde în persoană, prospect face gratuit și trimite porto-franco ori cui.